

2013 -10- 18

UAB AF-Consult
Vilniaus bi...

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
ŠIAULIŲ TERITORINIS PADALINYS**

UAB AF-Consult
Aplinkos konsultantei V. Podgaiskytei

2013-10-16	Nr.	(9.38.-Š)2Š- <u>654</u>
I 2013-10-04	Nr.	04/10/13-R1

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS

Išnagrinėjome Jūsų pateiktą UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo programą. Kadangi šalia planuojamos ūkinės veiklos vietos nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų nėra, šio dokumento sprendiniams pritariame. Neprieštaraujame planuojamai ūkinei veiklai ir nepageidaujame nagrinėti PAV ataskaitos.

Vedėjas

2

Rytis Budrys

E. Čepukienė, 523665

Šiaulių rajono savivaldybės administracijai
Vilniaus g. 263, 76337 Šiauliai

2014 m. liepos 16 d.
Nr. 16/07/14-R1

Šiaulių miesto savivaldybės administracijai
Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai

Šiaulių visuomenės sveikatos centrui
Vilniaus g. 229, 76343 Šiauliai

Šiaulių apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
J. Basanavičiaus g. 89, 76160 Šiauliai

Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie
Aplinkos ministerijos
A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius

LYDRAŠTIS

Vadovaudamiesi Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2000, Nr. 39-1092; 2005, Nr. 84-3105) (toliau – Įstatymas) 9 str. 4 punktu, vertinimo subjektams teikiame pagal kompetenciją nagrinėti UAB „TOKSIKA“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (pridedama).

Vadovaujantis Įstatymo 9 str. 4 punktu, prašome Jūsų pagal kompetenciją pateikti motyvuotą išvadą dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Maloniai prašome išvadas siųsti el. p. viktorija.podgaiskyte@afconsult.com arba faksu 8 5 210 72 11.

Aplinkosaugos konsultantė

Erika Arlauskaitė

ŠIAULIŲ APSKRITIES PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA

Biudžetinė įstaiga, J.Basanavičiaus g. 89, LT-76160 Šiauliai
Tel. (8 41) 39 79 11 Faks. (8 41) 39 79 39 El. p. siauliai.pgv@vpgt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291012270

UAB „AF-Consult“
vadovui

2014-07-28 Nr. S1-1119
į 2014-07-16 Nr.16/07/14-R1

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS DERINIMO

Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba derina UAB „AF-Consult“ paruoštą UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir pritaria planuojamos ūkinės veiklos galimybei.

Viršininko pavaduotojas,
atliekantis viršininko funkcijas

Kęstutis Bautronis

Originalas nebus siunčiamas

Vytautas Dambrauskas (841)-524652

euras.lt

2014 -08- 22

UAB AF-Consult
Vilniaus biuras**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 263, 76337 Šiauliai, priimamasis@siauliuraj.lt
tel.: (8 41) 59 66 42/55, faks. (8 41) 52 38 86, el. p.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188726051

UAB „AF-Consult“

2014-08-19 Nr. 1-1686(3.24)
Į 2014-07-16 Nr. 16/07/14-R1**DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, poveikio aplinkai vertinimo ataskaita rengiama pagal atsakingos institucijos (Aplinkos apsaugos agentūros) patvirtintą programą. Šiaulių rajono savivaldybės administracija savo pastabas dėl UAB „Toksika“ Šiaulių filialo Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo programos (toliau – Programa) pateikė UAB „AF-Consult“ 2013-10-22 raštu Nr. S-2259(3.24), 2013-12-02 raštu Nr. S-2540(3.24), 2013-12-18 raštu Nr. S-2651(3.24) bei išsakė 2014 m. balandžio 2 d. vykusiam UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo programos svarstymo posėdyje. Aplinkos apsaugos agentūra 2014 m. balandžio 4 d. patvirtino Programą, neatsižvelgdama į Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Programos rengėjui pateiktas pastabas.

UAB „AF-Consult“ UAB „Toksika“ Šiaulių filialo Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje (toliau – Ataskaita) neįvertino visų Šiaulių rajono savivaldybės administracijos pastabų ir reikalavimų išsamiau išnagrinėti poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, poveikį dirvožemiui ir vandenviečių teritorijoms, bei padidinto deginamo atliekų kiekio per valandą (nuo 1100 kg/val iki 1200 kg/val) keitimo tikslingumą.

Taip pat prašome atsižvelgti į 2014 m. balandžio 2 d. vykusiam Programos svarstymo posėdyje priimtą nutarimą: „rengiant poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą daugiau dėmesio skirti tiems, su planuojama ūkine veikla susijusiems, aspektams, kurie buvo aptarti posėdžio metu“.

Todėl Šiaulių rajono savivaldybės administracija laiko, kad Ataskaita yra nepilna, bei teikia neigiamas išvadas dėl Ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Administracijos direktorius

Kęstutis Lukšas

Tatjana Plukienė, tel. (8 41) 43 28 85, el. p. tatjana.plukiene@siauliuraj.lt

Šiaulių rajono savivaldybės administracijai
Vilniaus g. 263, 76337, Šiauliai

2014 m. rugsėjo 3 d.
Nr. 03/09/14-R1

I 2014-08-19 Nr. S-1686(3.24)

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

UAB „AF-Consult“ gavo ir išnagrinėjo Šiaulių rajono savivaldybės administracijos 2014-08-19 raštą. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo (toliau – PŪV) poveikio aplinkai vertinimas buvo atliekamas atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinimo programos (toliau – Programa) svarstymo metu pateiktas pastabas bei pasiūlymus, t. y. PŪV vertinta ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaita (toliau – Ataskaita) parengta visapusiškai atsižvelgiant į Aplinkos apsaugos agentūros 2014-04-04 raštu Nr. (2.6)-A4-1369 patvirtintą Programą.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis, poveikio aplinkai vertinimo tikslas yra nustatyti, ar organizatoriaus planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje. PAV rengėjo nuomone, PAV proceso metu buvo išsamiai, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išnagrinėtas ir įvertintas poveikis aplinkos komponentams: paviršiniam ir požeminiam vandeniui, aplinkos orui ir klimato kaitai, PŪV keliamas triukšmas, atliekų susidarymas, poveikis dirvožemiui ir žemės gelmėms, kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei, poveikis visuomenės sveikatai ir socialinei ir ekonominei aplinkai. Ataskaitos 5.10 poskyryje „Apibendrinimas ir pagrindinės išvados“ pateikti apibendrinimai vadovaujantis poveikio aplinkai vertinimo proceso metu atliktų tyrimų, modeliavimų, ekspertinių vertinimų rezultatais. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno, pavojingų atliekų deginimo įrenginio bei potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės veiklą, o taip pat ir suminis, integruotas visų trijų veiklų poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai reikšmingo neigiamo poveikio, lyginant su esama situacija, nesukuria.

Atliekų kiekio per valandą keitimo tikslingumas išsamiai nagrinėjamas 2.2 ir 4.2 poskyriuose. Dėl PŪV planavimo, organizavimo, vykdymo terminų sprendimą priima PŪV organizatorius. Pažymėtina, kad pagal kitų vertinimo subjektų pastabas buvo atlikti šie Ataskaitos papildymai:

1. Ataskaitos 51 psl. tekstas patikslintas siekiant išvengti nepagrįstumo ir išdėstytas taip: „Padidinus deginamų atliekų kiekį per valandą, būtų galima deginti atliekas, kurių kaloringumas mažesnis už projektinį. Atlikto išmetamų aplinkos oro teršalų sklaidos matematinio modeliavimo rezultatai (5.2.6 poskyris) rodo, kad nei vieno teršalo atveju ribinės vertės ties gyvenamąja teritorija nėra viršijamos.“

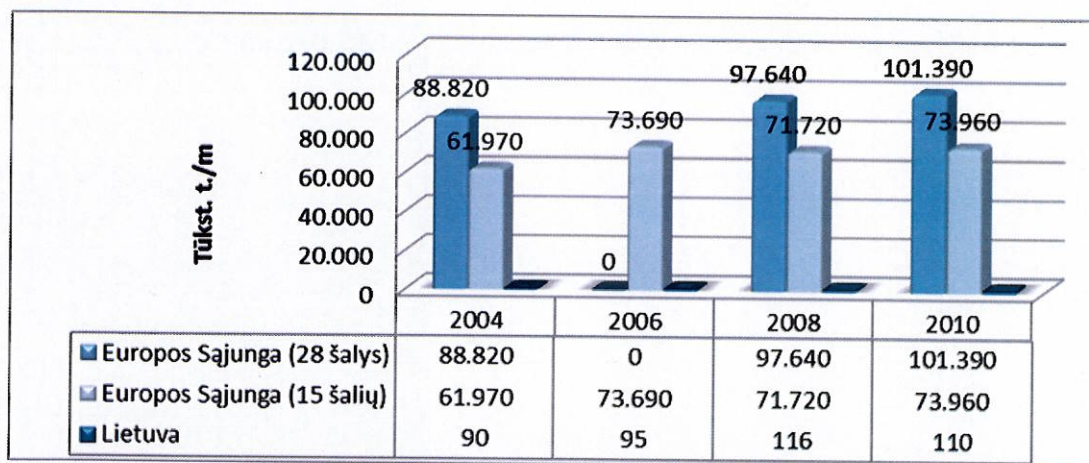
2. Ataskaitos 5.10.2 poskyris (177 psl.) papildytas šiuo tekstu: „Kaip minėta (5.5.2. poskyryje), teisės aktais nustatytos aplinkos oro užterštumo ribinės vertės, taip pat nuotekų DLK yra mokslinėmis žiniomis pagrįstas užterštumo lygis, nustatytas siekiant išvengti, užkirsti kelią ir sumažinti kenksmingą poveikį žmogaus sveikatai ir/ar aplinkai, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laiką, o pasiekus neturi būti viršijamas. Šios ribinės vertės, remiantis poveikio aplinkai vertinimo proceso metu atliktų tyrimų, modeliavimų, ekspertinių vertinimų rezultatais, nėra viršijamos, todėl akumuliacinio, kaupiamojo poveikio nesukuria, PŪV vieta nutolusi gyvenamųjų teritorijų atžvilgiu, atsižvelgiant į tai, reikšmingo ilgalaikio neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai PAS, PAD bei PPA aikštelės veiklų metu, o taip pat ir PAS priežiūros po uždarymo, t. y. tolimesniame laikotarpyje nenumatoma. Veiklos metu turi būti vykdomas atitinkamai teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas ūkio subjekto monitoringas, esant ekstremalių situacijų atvejams turi būti vadovaujama patvirtintu ekstremalių situacijų valdymo planu.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Aplinkos apsaugos įstatymu, „<...> asmenys, vykdančys ūkinę veiklą, (toliau – ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, o padariusieji žalą privalo atkurti aplinkos būklę, esant galimybei, iki pirminės būklės, buvusios iki žalos aplinkai atsiradimo, ir atlyginti visus nuostolius.““

3. Papildytas Ataskaitos 4.4 poskyris. Šiame poskyryje pateikta informacija apie GPGB, šie taikomi Atliekų saugojimui ir deginimui. GPGB apibūdina pažangiausias technologijas ir gerąją praktiką. Analizuojant ir vertinant PŪV atitiktį GPGB šie atitinka siūlomas pažangiausias technologijas ir valdymo sprendimus (Ataskaitos 4.4 poskyris). Pažymėtina, kad sąvartynams netaikomi geriausi prieinami gamybos būdai, tačiau šis poskyris papildytas susijusia informacija taip:

„EUROSTAT¹ duomenimis, 2010 m. ES susidarė 73.960.000 t. pavojingų atliekų, Lietuvoje tuo tarpu 110.273 t. pavojingų atliekų.

¹ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

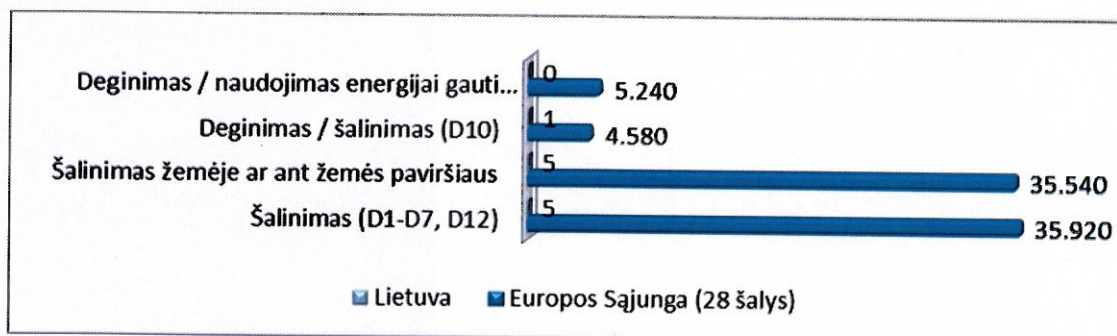

Pav. 4-2. Pavojingų atliekų susidarymas 2004-2010 metais, tūkst.t./m

(Šaltinis: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/waste_generation_and_management/generation/energy_water_waste)

Lyginant su 2004 m. susidariusių pavojingų atliekų kiekis padidėjo 19 % ES mastu ir 14 % Lietuvoje.

2010 m. apie 35 % atliekų buvo šalinamos (D1-D7, D12), 4,5 % deginamos (D10) ir 5 % deginamos išgaunant energiją (R1).

Pav. 4-3. Pavojingų atliekų šalinimas/deginimas, tūkst.t. /m.

(Šaltinis: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/waste_generation_and_management/management/disposal)

Pavojingų atliekų šalinimo įrenginiai (sąvartynai) pradėti eksploatuoti dar praeito amžiaus viduryje (Vrijheid, 2002). Dauguma sąvartynų uždaryti, dalis vis dar veikia. Mokslinėje literatūroje (Lisk, 1991; Campbell, 1993; Westlake, 1995; Vrijheid et al. 2002) pavojingų atliekų sąvartynai, kiti tvarkymo įrenginiai detalai nagrinėjami poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio visuomenės sveikatai atžvilgiu. Dauguma mokslininkų remiasi prieinamais statistiniais ir sąvartynų charakteristikomis apibūdinančiais duomenimis. Pagrindinis šaltinis – EUROHAZCON

studija (toliau – Studija), atlikta 1998 m. Ši Studija – tai „atvejo–kontrolės“ analizės metodu pagrįsta studija, apimanti 5 Europos šalis (Belgiją, Daniją, Prancūziją, Italiją ir Jungtinę Karalystę) (Vrijheid et al. 2002).

Pažymėtina, kad per paskutiniuosius 20 metų ES teisinė bazė buvo labai stipriai pakoreguota siekiant mažinti poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. Atliekų tvarkymą reglamentuojanti pagrindinė Direktyva 2008/98/EC (anksčiau 2006/12/EC) dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas nustato atliekų tvarkymo pagrindus ir pagrindines apibrėžtis. Remiantis šia direktyva nustatyta ir atliekų tvarkymo hierarchija, aukščiausiu prioritetu nustatant atliekų susidarymo prevenciją. Nagrinėjant atliekų šalinimą sąvartynuose, Tarybos Direktyva 1999/31/EC dėl atliekų sąvartynų bei jo papildymas, sprendimu 2003/33/EC dėl priėmimo kriterijų, nustatė atliekų šalinimo sąvartynuose, įskaitant atliekų priėmimo, tvarkymo ir sąvartynų priežiūros po jų uždarymo, reikalavimus. Atliekų sąvartynų direktyva pradėta taikyti tik naujai įrengiamiems sąvartynams ir tik nuo 2009 m. liepos mėn. Papildomai, priėmimo kriterijai ir procesas detalizuoti 2003 m., įsigaliojo 2004 m ir taikomas ES nuo 2005 m liepos 16 d. Minėtų direktyvų nuostatos perkeltos į Lietuvos teisės aktus.

2009 m. Europos Komisijai pateikta ataskaita (European Commission, 2009) apie nustatytų reikalavimų (taikomų ir pavojingų atliekų sąvartynams) įgyvendinimą EU 15 šalyse. Apibendrinant pateiktus rezultatus, galima rešiumuoti, kad, valstybių narių teisės aktų vertinimas rodo, kad didžioji dauguma ES-15 valstybių narių taip pat ar net pažodžiui perkėlė sprendimą (2003 m. direktyvos papildymą) dėl atliekų priėmimo į sąvartyną kriterijų į nacionalinę teisę. Dėl trūkumų ar trūkstant konkrečių teisės aktų nedidele apimtimi valstybėms narėms iš dalies grindžiamas aiškinimu, kad šis sprendimas būtų tiesiogiai taikomas nacionaliniu mastu, ir toks tiesioginis taikymas būtų imanentinis, tiesiogiai įgyvendinant 16 straipsnį ir Sąvartynų direktyvos II priedą nacionaliniuose teisės aktuose. Valstybės narės, dauguma, tinkamai įgyvendino ir pasiekė atliekų priėmimo kriterijų lygį pavojingų atliekų sąvartynams. Geru pavyzdžiu galima laikyti ir tai, kad dėmesys sutelkiamas į griežtesnes ribines išplovimo ir papildomas vertes.

Studijos ataskaitoje konstatuojama, kad apibendrinus įmonių įvertinimus, šios didžiaja dalimi yra gerosios praktikos pavyzdžiai skirtingose valstybėse narėse. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad įmonėse (skirtingų atliekų sąvartynų kategorijose) yra pasiektas aukštas praktinis procedūrų taikymas ir santykinai vienodo standarto/reglamento taikymas sudaro sąlygas šiose šalyse (ES-15) turėti gerai valdomą atliekų tvarkymo sritį.

Priede 11. Pateikti kitų šalių pavojingų atliekų šalinimo įmonių gerosios praktikos (European Commission, 2009) pavyzdžiai².“

Atsižvelgiant į tai, papildytas Ataskaitos literatūros sąrašas, taip pat Ataskaitos 11 priedas (pridedamas Priedo 11 papildymas Geroji pavojingų atliekų šalinimo praktika kitose šalyse).

Siekiant užtikrinti, kad Ataskaita būtų išsami, teikiame papildomą informaciją ir prašome, vadovaujantis vertinimo subjekto teise pagal Įstatymo 9 str. 5 dalį, pateikti pagal kompetenciją motyvuotus pasiūlymus bei pastabas ar išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Maloniai prašome išvadas siųsti el. p. viktorija.podgaiskyte@afconsult.com.

Aplinkosaugos konsultantė

Viktorija Podgaiskytė

² Detalesnę informaciją apie ataskaitą galima rasti: http://ec.europa.eu/environment/waste/landfill_index.htm

GEROJI PAVOJINGŲ ATLIEKŲ ŠALINIMO PRAKTIKA ES ŠALYSE

Gerosios praktikos pavyzdžiai pateikti pagal 2009 m. Europos Komisijos ataskaitą¹.

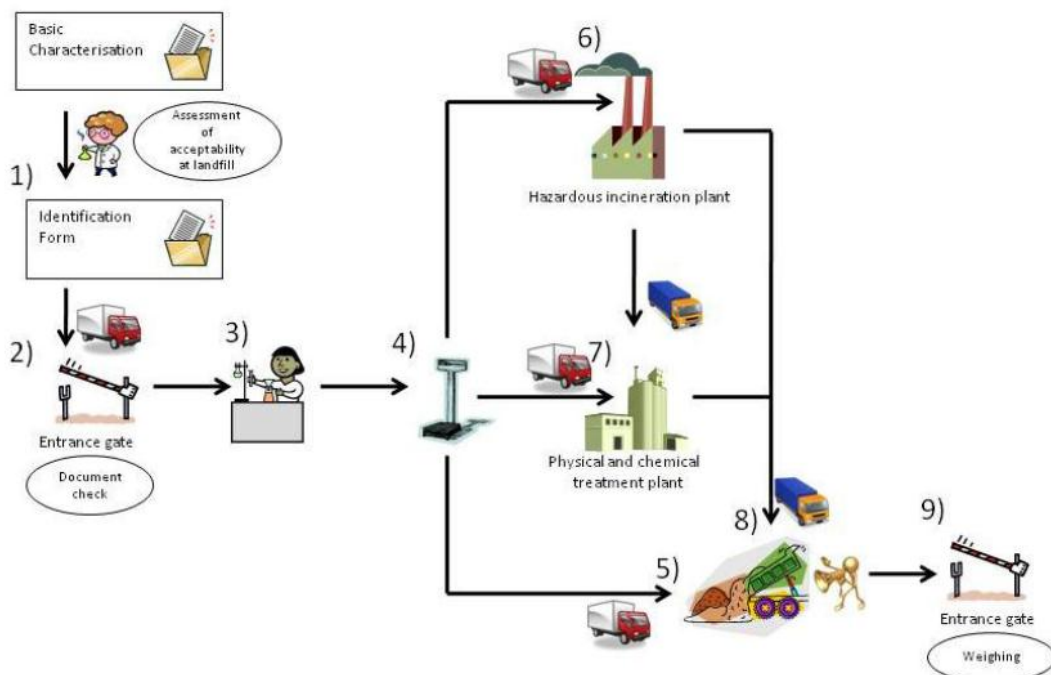
Indaver pavojingų atliekų sąvartynas (C klasė) Antverpene, **Belgija**. Sąvartynas pradėtas eksploatuoti 1987 m. sąvartyną sudaro 3 skirtingos sekcijos: 1 sekcija uždaryta 2009 m. liepą dėl atliekų sąvartynų direktyvos įsigaliojimo. Sąvartynas užima apie 11 ha, iš kurių 3 ha yra jau uždaryto sąvartyno. Bendras sąvartyno pajėgumas – 2.700.000 m³, kurio, studijos duomenimis, užpildyta 50 %. Sąvartyną numatoma eksploatuoti iki 2020 m.

Pav.1. Pavojingų atliekų sąvartynas, Indaver, Antverpenas (Belgija) (Šaltinis:European commission, 2009)

Tai integruotas atliekų tvarkymo įrenginys, kuriame yra aukštos temperatūros deginimo krosnis, fizikinis-cheminis atliekų apdorojimas ir pavojingų atliekų sąvartynas. Į sąvartyną priimamos tiek atliekų tvarkymo procesų metu susidariusios atliekos, tiek atliekos iš kitų pramonės įmonių. Kitų pramonės įmonių atliekos sudaro apie trečdalį į sąvartyną priimamų atliekų. Kitą atliekų dalį sudaro: 70 % atliekos iš fizikinio-cheminio atliekų apdorojimo procesų (iš jų 30 % skirtingi pelenai iš pavojingų atliekų deginimo įrenginio), taip pat į sąvartyną priimamos asbesto atliekos. Atliekų priėmimo schema pateikta Pav. 2.

¹ European Commission, 2009. Assessing legal compliance with and implementation of the waste acceptance criteria and procedures by the EU-15. Final report. Brussel. 65 p.

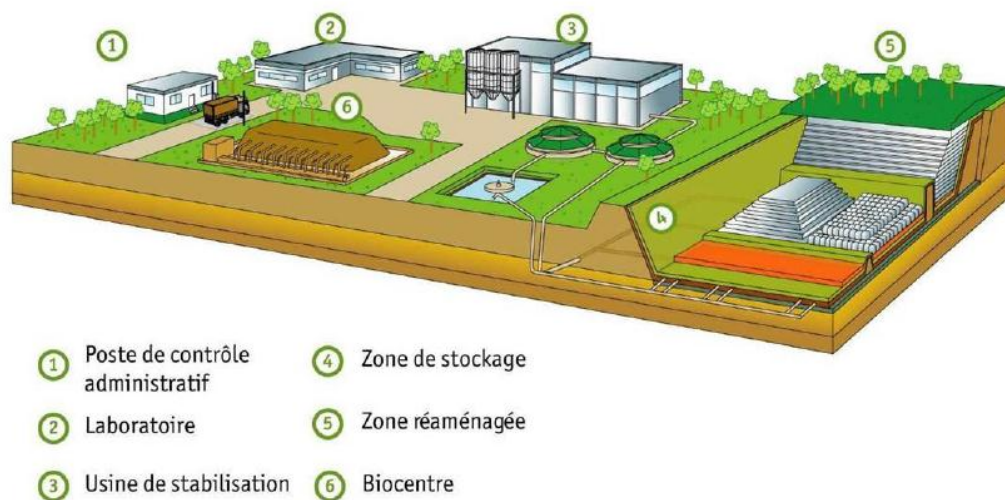
PAV. 2. Supaprastinta atliekų priėmimo į sąvartyną procedūrų schema (Šaltinis:European commission, 2009)

Prancūzijoje apie 80 % atliekų tvarkytojų priklauso Prancūzų profesinei atliekų tvarkytojų sąjungai (French Trade Union of waste management organisation - FNADE). Šie sutvarko apie 85 mln t/m atliekų. FNADE valdo 200 B klasės (nepavojingų atliekų) sąvartynų, 75 A klasės sąvartynus ir visus šalyje esančius 14 C klasės (pavojingų atliekų) sąvartynus. Pavojingų atliekų sąvartynuose per metus sutvarkoma 1,1 mln. t. atliekų.

Villeparisis pavojingų atliekų sąvartynas (C klasė) yra apie 25 km nuo Paryžiaus. Sąvartynas pradėtas eksploatuoti 1977 m. 1979 m. tapo C klasės (pavojingų atliekų sąvartynu), nuo 1995 m. taip pat pradėjo veikti ir atliekų stabilizavimo įrenginiai. Sąvartyno teritorija užima 43 ha. Maksimalus leistinas tonažas per metus 600.000 t įskaitant 200.000 t skirtų stabilizuoti (Pav. 5), 250.000 t tiesioginiam šalinimui į sąvartyną ir 200.000 t užteršto grunto biologiniam apdorojimui.

Pagrindinės šalinamos atliekų rūšys yra komunalinių kietųjų atliekų deginimo pelenai iš Paryžiaus miesto, metalurgijos pramonės atliekos, dumblas iš nuotekų valymo įrenginių, mineralinės liekanos iš chemijos pramonės ir užterštas dirvožemis ir dumblas. Papildomai šalinti priimamos ir asbesto atliekos.

Sąvartyno teritorijoje yra dujų surinkimo sistema senojoje uždarytoje sekcijoje, kur buvo šalinamos atliekos, turinčios organikos (300-400 m³/h). Dėl žemo metano lygio dujos negaminamos, bet sudeginamos. C klasės (pavojingų atliekų sąvartyno sekcijoje dujos nesusidaro. Filtratas ir paviršinės nuotekos nesurenkamos, naudojamos stabilizavimo procese. Kritulių vanduo po kontrolės proceso išleidžiamas į aplinką. Stabilizuotos asbesto atliekos šalinamos didmaišiuose (Pav. 4). Atliekų priėmimo schema pateikta Pav. 6.

PAV. 3. Villeparisis (Prancūzija) sąvartyno schema ((Šaltinis:European commission, 2009)

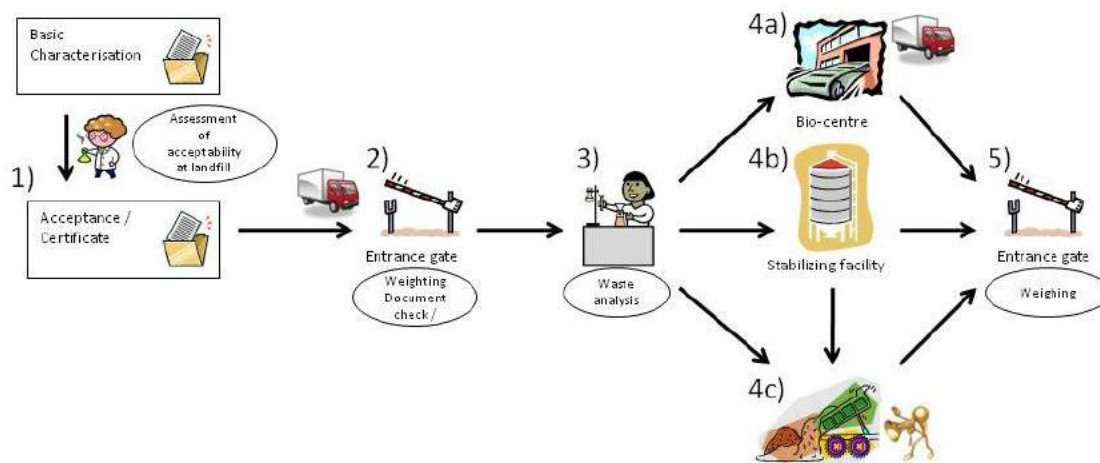
(1. Administracinis /kontrolės postas; 2. Laboratorija; 3. Stabilizavimo įrenginiai; 4. Sandėliavimo aikštelė; 5. Sąvartyno aikštelė; 6. Biocentras-užteršto grunto valykla)

Pav. 4. Asbesto atliekų šalinimas ((Šaltinis:European commission, 2009)

Pav. 5. Stabilizavimo aikštelė ((Šaltinis:European commission, 2009)

Pav. 6. Atliekų priėmimo procedūros ((Šaltinis:European commission, 2009)

Informacija apie atliekų tipą, kiekius, priėmimo datas, vietą sąvartyne yra kaupiama sąvartyno eksploatacijos periodu ir 30 m. priežiūros po uždarymo metu.

Detalesnė informacija apie Studijos metu nagrinėjamas šalis ir atliekų tvarkytojus priinama Europos Komisijos interneto tinklapyje <http://>

Šiaulių rajono savivaldybės administracijai
Vilniaus g. 263, 76337, Šiauliai

2014 m. rugsėjo 10 d.
Nr. 10/09/14-R1

I

LYDRAŠTIS

Pagal prašymą teikiame UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą.

PRIDEDAMA:

1. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, 1 egz.

Aplinkosaugos konsultantė

Viktorija Podgaiskytė

2014 -09- 19

UAB AF-Consult
Vilniaus biuras**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 263, 76337 Šiauliai,
tel.: (8 41) 59 66 42/55, faks. (8 41) 52 38 86, el. p. priimamasis@siauliuraj.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188726051

UAB „AF-Consult“

2014-09-14 Nr. 1-1858/3.24
Į 2014-08-19 Nr.1686 (3.24)
2014-09-10 Nr. 10/09/14-R1

Kopija
Aplinkos apsaugos agentūrai

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Šiaulių rajono savivaldybės administracija susipažino su UAB „AF-Consult“ 2014-09-10 raštu Nr. 10/09/14-R1 pateikta UAB „Toksika“ Šiaulių filialo Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaita (toliau – PAV ataskaita). PAV ataskaita parengta pagal atsakingos institucijos – Aplinkos apsaugos agentūros 2014-04-04 patvirtintą poveikio aplinkai vertinimo programą, kuriai Šiaulių rajono savivaldybės administracija 2013-12-18 raštu Nr. S-2651(3.24) nepritarė.

Šiaulių rajono savivaldybės administracija derina PAV ataskaitą, tačiau ir toliau mano, kad didinti deginamų atliekų kiekį nuo 1100 kg/val. iki 1200 kg/val. dar net nepradėjus eksploatuoti deginimo įrenginio pagal projektinius parametrus ir neturint ūkinės veiklos rezultatų yra netikslinga.

Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų deginimo įrenginys, pavojingų atliekų sąvartynas bei regioninė pavojingų atliekų tvarkymo aikštelė yra valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektai, atsakingos valstybinės įstaigos turi užtikrinti tinkamą šio objekto ūkinę veiklą, priežiūrą ir kontrolę. Be to, minėto objekto ūkinės veiklos įtaka gamtinės aplinkos būklei turėtų būti valdoma nacionaliniu mastu. Šioje teritorijoje būtų tikslinga vykdyti valstybinį aplinkos monitoringą – būtina kaupti ir saugoti duomenis, atlikti kompleksinę duomenų analizę, užtikrinti jų kokybę bei visuomenės informavimą.

Administracijos direktorius

Kęstutis Lukšas

Orinta Kazėnienė, tel. (8 41) 43 28 85, el. p. orinta.kazeniene@siauliuraj.lt

GAUTA Nr. 77

2014-08-25

UAB AF-Consult
Vilniaus biuras**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA**

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai,
tel. (8 41) 59 62 00, faks. (8 41) 52 41 15, el. p. rastine@siauliai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188771865

UAB „AF-Consult“
Lvovo g. 25
09320 Vilnius

2014-08-18 Nr. S-2583-M
[2014-07-16 Nr. 16/07/14-R1

DĖL UAB TOKSIKA POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) įstatymo 9 straipsnio 4 dalimi, Šiaulių miesto savivaldybės administracija išnagrinėjo 2014-07-21 raštu Nr. 16/07/14-R1 gautą UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita) ir teikia šias pastabas:

1. Geriausių prieinamų gamybos būdų aprašyme (11 priedas, 23 p) nurodyta: „Taip suprojektuota ir bus eksploatuojama optimalių parametrų degimo kamera bei krosnis užtikrinanti, kad deginant iki 1100 kg/val. pavojingų atliekų degimo reakcija vyksta maksimaliai pilnai.“ Tuo pačiu Ataskaitoje pateikiama, kad numatoma deginti 1200 kg/val. pavojingų atliekų. Manome, kad teiginys „Padidinus deginamų atliekų kiekį per valandą, ...manytina, sumažėtų išmetamas į atmosferą momentinis ir metinis teršalų kiekis...“ (51 psl.) yra nepagrįstas. Ataskaitos rengėjų argumentai, jog jau šio PAV proceso metu būtina nagrinėti sudeginamų atliekų kiekio per valandą didinimą (nuo 1100 kg/val. iki 1200 kg/val.), yra neįtikinami. Nenurodyta, kaip dėl to pasikeis pavojingų atliekų deginimo (toliau-PAD) eksploatacija (stabdymai, remontai, priežiūra ir t.t.) Įvertinus tai, jog UAB Toksika dar net nepradėjo eksploatuoti PAD įrenginio su numatytais projektiniais parametrais, valandinio našumo didinimo klausimas jau šiame PAV procese neturėtų būti nagrinėjamas. Jei toks poreikis bus ateityje, nagrinėjimas galės vykti turint patikimus ilgalaikius PAD įrenginio eksploatacijos, techninius-ekonominius ir poveikio aplinkai rezultatus;

2. lentelėje 2-6 pateikta, kad numatoma deginti 2000 t/m. kietų nepavojingų atliekų, tuo tarpu Ataskaitoje (50 psl) nurodoma, kad „Įrenginio paskirtis – pavojingų atliekų deginimas“;

3. Ataskaitoje nurodoma, kad UAB Toksika Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyne (toliau-PAS) planuojama šalinti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje susidariusios pavojingos atliekos, neatlikus nei ekonominio, nei aplinkosauginio vertinimo. Nenagrinėtos pavojingų atliekų galimo šalinimo ir kitose šalies vietose alternatyvos. Pateikti argumentai dėl vietos alternatyvų yra nepakankami ir vienpusiški. Nepateikta tokio sprendimo grėsmių, galimų neigiamų pasekmių analizė;

4. neišsamiai ir nepakankamai išanalizuotas pavojingų atliekų sąvartyno poveikis žemės gelmėms, požeminiam vandeniui. Neargumentuotai pateikti tokie Ataskaitos teiginiai, kaip: „dirvožemio taršos akumuliacinis potencialas yra tuomet, kai reikšmingai viršijamos teisės aktų nustatytos ribinės taršos vertės ...“ Ataskaitoje neturėtų būti abejonę keliančių teiginių, tokių kaip „...galima teigti, kad reikšmingo neigiamo poveikio dirvožemiui ir žemės gelmėms neturėtų būti ...“ (109 psl.);

5. nepateikti kitų šalių eksploatuojamų pavojingų atliekų sąvartynų ir deginimo įrenginių duomenys, problemos su kuriomis susiduriama, sprendimo būdai, naudojamos pažangiausios technologijos ilgalaikiam atliekų saugojimui;

6. neišanalizuotas ir motyvuotai neįvertintas ilgalaikis poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai ne tik sąvartyno eksploatacijos (20 metų), bet ir tolimesniam laikotarpiui;

7. Ataskaitoje pripažįstama, kad ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje galimi tam tikri netikslumai, todėl pateikta išvada „Numatoma, kad planuojamos ūkinės veiklos sąlygota tarša neigiamos įtakos visuomenės sveikatai neturės“ - nėra įtikinama;

8. neatsižvelgta į Programai teiktą pasiūlymą atlikti esamus foninius oro užterštumo tyrimus planuojamoje vietovėje;

9. Programoje prašė numatyti ir Ataskaitoje išnagrinėti Šiaulių miesto valstybinio oro kokybės monitoringo tyrimų stotyje matuojamų teršalų sąrašo papildymą, įvertinant pavojingų atliekų sąvartyno eksploatavimo ir pavojingų atliekų deginimo įrenginio išmetamus teršalus. Į pasiūlymą neatsižvelgta, Ataskaitoje neanalizuota.

Šiaulių miesto savivaldybės administracija mano, kad Ataskaita yra neišsami ir nepakankama, siekiant tinkamai įvertinti ūkinės veiklos poveikį, todėl teikia neigiamas išvadas dėl Ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Administracijos direktorius

Gedeminas Vyšniauskas

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS
Romaldas Šemeta, (8-41) 50 05 25

Šiaulių miesto savivaldybės administracijai
Vasario 16-osios g. 62, 76295, Šiauliai

2014 m. rugpjūčio 29 d.
Nr. 29/08/14-R1

I 2014-08-18 Nr. S-2583-11

DĖL UAB TOKSIKA POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Vadovaudamiesi Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 5 dalimis (Žin., 1996, Nr. 82-1965, 2005, Nr. 84-3105, 2010, Nr. 54-2647) išnagrinėjome Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2014-08-18 raštu pateiktas pastabas dėl UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo (toliau – PŪV) poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos (toliau – Ataskaita) ir teikiame atsakymus į jūsų pastabas:

1. Geriausių prieinamų gamybos būdų aprašyme (11 priedas, 23 p) nurodyta: „Taip suprojektuota ir bus eksploatuojama optimalių parametų degimo kamera bei krosnis užtikrinanti, kad deginant iki 1100 kg/val. pavojingų atliekų degimo reakcija vyksta maksimaliai pilnai.“ Tuo pačiu Ataskaitoje pateikiama, kad numatoma deginti 1200 kg/val. pavojingų atliekų. Manome, kad teiginys „Padidinus deginamų atliekų kiekį per valandą, ...manytina, sumažėtų išmetamas į atmosferą momentinis ir metinis teršalų kiekis...“ (51 psl.) yra nepagrįstas. Ataskaitos rengėjų argumentai, jog jau šio PAV proceso metu būtina nagrinėti sudeginamų atliekų kiekio per valandą didinimą (nuo 1100 kg/val. iki 1200 kg/val.), yra neįtikinami. Nenurodyta, kaip dėl to pasikeis pavojingų atliekų deginimo (toliau-PAD) eksploatacija (stabdymai, remontai, priežiūra ir t.t.) Įvertinus tai, jog UAB Toksika dar net nepradėjo eksploatuoti PAD įrenginio su numatytais projektiniais parametrais, valandinio našumo didinimo klausimas jau šiame PAV procese neturėtų būti nagrinėjamas. Jei toks poreikis bus ateityje, nagrinėjimas galės vykti turint patikimus ilgalaikius PAD įrenginio eksploatacijos, techninius-ekonominius ir poveikio aplinkai rezultatus;

Atsižvelgiant į pastabas, Ataskaitos 11 priedo, 23 p. patikslintas ištaisant techninę klaidą ir išdėstytas taip: „Taip suprojektuota ir bus eksploatuojama optimalių parametų

degimo kamera bei krosnis užtikrinanti, kad deginant iki 1200 kg./val. pavojingų atliekų degimo reakcija vyksta maksimaliai pilnai.”

Ataskaitos 51 psl. patikslintas tekstas siekiant išvengti nepagrįstumo ir išdėstytas taip: „Padidinus deginamų atliekų kiekį per valandą, būtų galima deginti atliekas, kurių kaloringumas mažesnis už projektinį. Atlikto išmetamų aplinkos oro teršalų sklaidos matematinio modeliavimo rezultatai (5.2.6 poskyris) rodo, kad nei vieno teršalo atveju ribinės vertės ties gyvenamąją teritoriją nėra viršijamos.“

Dėl PAD įrenginio eksploatacijos, Ataskaitos 5.2.9. poskyryje nagrinėjama informacija apie PAD įrenginio neatitiktines veiklos sąlygas.

2. lentelėje 2-6 pateikta, kad numatoma deginti 2000 t/m. kietų nepavojingų atliekų, tuo tarpu Ataskaitoje (50 psl) nurodoma, kad „Įrenginio paskirtis – pavojingų atliekų deginimas”;

Atsižvelgiant į pateiktą pastabą, pažymėtina, kad teisės aktai neapriboja ir nedraudžia nepavojingų atliekų deginimo pavojingų atliekų deginimo įrenginiuose. Vadovaujantis poveikio aplinkai vertinimo proceso metu atliktų tyrimų, modeliavimų, ekspertinių vertinimų rezultatais UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų deginimo įrenginio, o taip pat ir suminis, integruotas visų trijų nagrinėtų veiklų poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai reikšmingo neigiamo poveikio, lyginant su esama situacija, nesukuria.

3. Ataskaitoje nurodoma, kad UAB Toksika Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyne (toliau-PAS) planuojama šalinti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje susidariusios pavojingos atliekos, neatlikus nei ekonominio, nei aplinkosauginio vertinimo. Nenagrinėtos pavojingų atliekų galimo šalinimo ir kitose šalies vietose alternatyvos. Pateikti argumentai dėl vietos alternatyvų yra nepakankami ir vienpusiški. Nepateikta tokio sprendimo grėsmių, galimų neigiamų pasekmių analizė;

Vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, poveikio aplinkai vertinimo tikslas yra nustatyti, ar organizatoriaus planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV), įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje. Dėl PŪV planavimo, organizavimo, vykdymo terminų sprendimą priima PŪV organizatorius. Pažymėtina, kad vertinant visumą, kaip pateikta ir Ataskaitoje, 2003 m. buvo atliktas atliekų deginimo įrenginio ir pavojingų atliekų sąvartyno

poveikio aplinkai vertinimas¹. Šiame, plačiai ir išsamiai nagrinėtos PAS vietos alternatyvos. Atsakingos institucijos priimta išvada, kad planuojama ūkinė veikla (pavojingų atliekų deginimo įrenginys ir pavojingų atliekų sąvartynas) galima (informacija pateikta Įvade). UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų deginimo įrenginys, pavojingų atliekų sąvartynas, regioninė pavojingų atliekų tvarkymo aikštelė yra valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektai (dėl pavojingų atliekų sąvartyno sprendimas priimtas 2008 m.) (1.3 poskyris). Teritorijai yra patvirtintas detalusis planas, parengtas ir patvirtintas pavojingų atliekų sąvartyno techninis projektas.

Ataskaitoje PAS veikla nagrinėjama, vertinama visapusiškai pagal Aplinkos apsaugos agentūros 2014-04-04 raštu Nr. (2.6)-A4-1369 patvirtintą PAV programą. Informacija apie PŪV ir potencialų jos poveikį aplinkai pateikta Ataskaitoje. Ataskaitos 5.10 poskyryje apibendrinta, kad vadovaujantis poveikio aplinkai vertinimo proceso metu atliktų tyrimų, modeliavimų, ekspertinių vertinimų rezultatais UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno, o taip pat ir suminis, integruotas visų trijų veiklų poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai reikšmingo neigiamo poveikio, lyginant su esama situacija, nesukuria.

4. neišsamiai ir nepakankamai išanalizuotas pavojingų atliekų sąvartyno poveikis žemės gelmėms, požeminiam vandeniui. Neargumentuotai pateikti tokie Ataskaitos teiginiai, kaip: „dirvožemio taršos akumuliacinis potencialas yra tuomet, kai reikšmingai viršijamos teisės aktų nustatytos ribinės taršos vertės ...“ Ataskaitoje neturėtų būti abejonų keliančių teiginių, tokių kaip „...galima teigti, kad reikšmingo neigiamo poveikio dirvožemiui ir žemės gelmėms neturėtų būti ...“ (109 psl.);

Atsižvelgiant į pastabas, tikslinamas Ataskaitos tekstas 109 psl.: „Pažymėtina, kad teisės aktais nustatytos aplinkos oro užterštumo ribinės vertės, taip pat nuotekų didžiausios leidžiamos koncentracijos (DLK) yra mokslinėmis žiniomis pagrįstas užterštumo lygis, nustatytas siekiant išvengti, užkirsti kelią ir sumažinti kenksmingą poveikį žmogaus sveikatai ir/ar aplinkai, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laiką, o pasiekus neturi būti viršijamas. Dirvožemio taršos akumuliacinis potencialas pasireiškia, kai reikšmingai viršijamos teisės aktų nustatytos ribinės taršos vertės. Šio PAV proceso metu atlikti vertinimai, modeliavimo

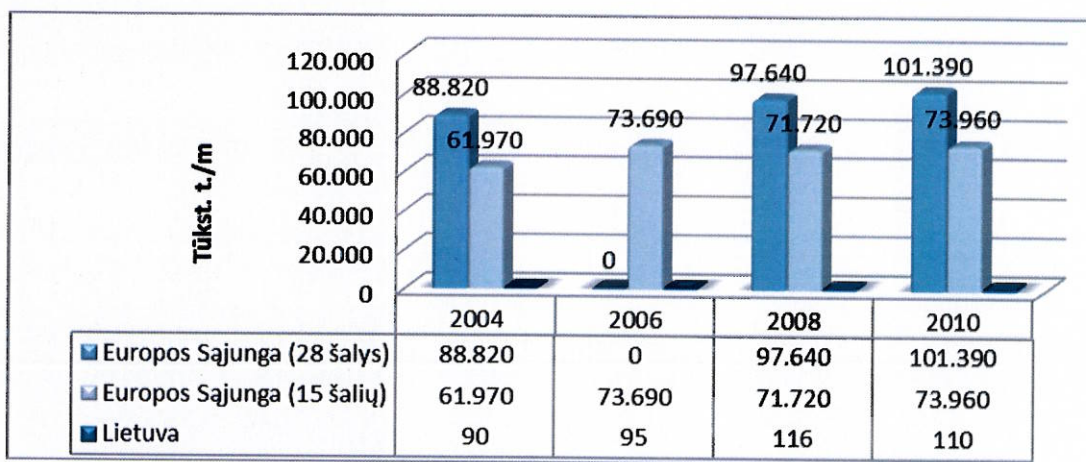
¹ Pavojingų atliekų tvarkymo įrenginiai: deginimo įrenginiai ir sąvartynas. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaita. 2003. Rengėjai: AF International, WSP Environmental, Aplinkos apsaugos politikos centras.

rezultatai parodė, kad ribinės vertės neviršijamos, t. y. teršalų akumuliacijos dirvožemyje nebus. Akcentuotina, kad veikla neatitinkanti teisės aktų reikalavimų negali būti vykdoma.“

5. nepateikti kitų šalių eksploatuojamų pavojingų atliekų sąvartynų ir deginimo įrenginių duomenys, problemos su kuriomis susiduriama, sprendimo būdai, naudojamos pažangiausios technologijos ilgalaikiam atliekų saugojimui;

Ataskaitos 4.4. poskyryje pateikta informacija apie GPGB, šie taikomi Atliekų saugojimui ir deginimui. GPGB apibūdina pažangiausias technologijas ir gerąją praktiką. Analizuojant ir vertinant PŪV atitiktį GPGB šie atitinka siūlomas pažangiausias technologijas ir valdymo sprendimus (Ataskaitos 4.4 poskyris). Pažymėtina, kad sąvartynams netaikomi geriausi prieinami gamybos būdai, tačiau atsižvelgiant į Jūsų pastabą, šis poskyris papildytas susijusia informacija taip:

„EUROSTAT² duomenimis, 2010 m. ES susidarė 73.960.000 t. pavojingų atliekų, Lietuvoje tuo tarpu 110.273 t. pavojingų atliekų.

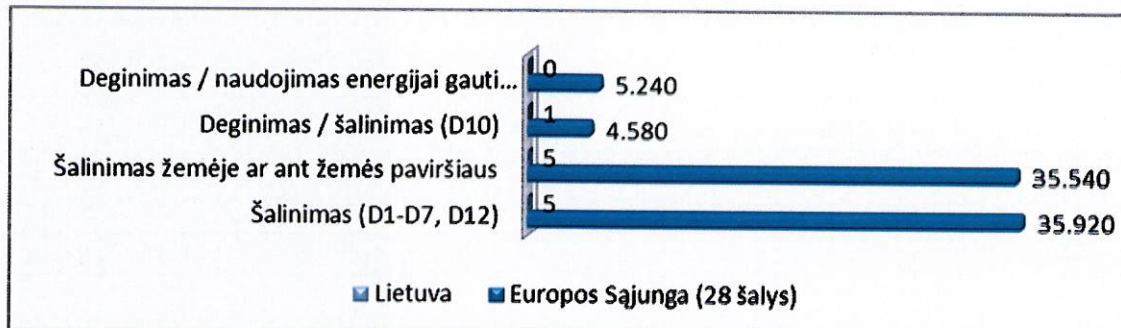

Pav. 4-2. Pavojingų atliekų susidarymas 2004-2010 metais, tūkst.t./m
(Šaltinis: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/waste_generation_and_management/generation/energy_water_waste)

Lyginant su 2004 m. susidariusių pavojingų atliekų kiekis padidėjo 19 % ES mastu ir 14 % Lietuvoje.

² <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

2010 m. apie 35 % atliekų buvo šalinamos (D1-D7, D12), 4,5 % deginamos (D10) ir 5 % deginamos išgaunant energiją (R1).

Pav. 4-3. Pavojingų atliekų šalinimas/deginimas, tūkst.t. /m.

(Šaltinis: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/waste_generation_and_management/management/disposal)

Pavojingų atliekų šalinimo įrenginiai (sąvartynai) pradėti eksploatuoti dar praeito amžiaus viduryje (Vrijheid, 2002). Dauguma sąvartynų uždaryti, dalis vis dar veikia. Mokslinėje literatūroje (Lisk, 1991; Campbell, 1993; Westlake, 1995; Vrijheid et al. 2002) pavojingų atliekų sąvartynai, kiti tvarkymo įrenginiai detalai nagrinėjami poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio visuomenės sveikatai atžvilgiu. Dauguma mokslininkų remiasi prieinamais statistiniais ir sąvartynų charakteristikomis apibūdinančiais duomenimis. Pagrindinis šaltinis – EUROHAZCON studija (toliau – Studija), atlikta 1998 m. Ši Studija – tai „atvejo–kontrolės“ analizės metodu pagrįsta studija, apimanti 5 Europos šalis (Belgiją, Daniją, Prancūziją, Italiją ir Jungtinę Karalystę) (Vrijheid et al. 2002).

Pažymėtina, kad per paskutiniuosius 20 metų ES teisinė bazė buvo labai stipriai pakoreguota siekiant mažinti poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. Atliekų tvarkymą reglamentuojanti pagrindinė Direktyva 2008/98/EC (anksčiau 2006/12/EC) dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas nustato atliekų tvarkymo pagrindus ir pagrindines apibrėžtis. Remiantis šia direktyva nustatyta ir atliekų tvarkymo hierarchija, aukščiausiu prioritetu nustatant atliekų susidarymo prevenciją. Nagrinėjant atliekų šalinimą sąvartynuose, Tarybos Direktyva 1999/31/EC dėl atliekų sąvartynų bei jo papildymas, sprendimu 2003/33/EC dėl priėmimo kriterijų, nustatė atliekų šalinimo sąvartynuose, įskaitant atliekų priėmimo, tvarkymo ir sąvartynų priežiūros po jų uždarymo, reikalavimus. Atliekų sąvartynų direktyva pradėta taikyti tik naujai įrengiamiems sąvartynams ir tik nuo 2009 m. liepos mėn.

Papildomai, priėmimo kriterijai ir procesas detalizuoti 2003 m., įsigaliojo 2004 m ir taikomas ES nuo 2005 m liepos 16 d. Minėtų direktyvų nuostatos perkeltos į Lietuvos teisės aktus.

2009 m. Europos Komisijai pateikta ataskaita (European Commission, 2009) apie nustatytų reikalavimų (taikomų ir pavojingų atliekų sąvartynams) įgyvendinimą EU 15 šalyse. Apibendrinant pateiktus rezultatus, galima reziumuoti, kad, valstybių narių teisės aktų vertinimas rodo, kad didžioji dauguma ES-15 valstybių narių taip pat ar net pažodžiui perkėlė sprendimą (2003 m. direktyvos papildymą) dėl atliekų priėmimo į sąvartyną kriterijų į nacionalinę teisę. Dėl trūkumų ar trūkstant konkrečių teisės aktų nedidele apimtimi valstybėms narėms iš dalies grindžiamas aiškinimu, kad šis sprendimas būtų tiesiogiai taikomas nacionaliniu mastu, ir toks tiesioginis taikymas būtų imanentinis, tiesiogiai įgyvendinant 16 straipsnį ir Sąvartynų direktyvos II priedą nacionaliniuose teisės aktuose. Valstybės narės, dauguma, tinkamai įgyvendino ir pasiekė atliekų priėmimo kriterijų lygį pavojingų atliekų sąvartynams. Geru pavyzdžiu galima laikyti ir tai, kad dėmesys sutelkiamas į griežtesnes ribines išplovimo ir papildomas vertes.

Studijos ataskaitoje konstatuojama, kad apibendrinus įmonių įvertinimus, šios didžiąja dalimi yra gerosios praktikos pavyzdžiai skirtingose valstybėse narėse. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad įmonėse (skirtingų atliekų sąvartynų kategorijose) yra pasiektas aukštas praktinis procedūrų taikymas ir santykinai vienodo standarto/reglamento taikymas sudaro sąlygas šiose šalyse (ES-15) turėti gerai valdomą atliekų tvarkymo sritį.

Priede 11. Pateikti kitų šalių pavojingų atliekų šalinimo įmonių gerosios praktikos (European Commission, 2009) pavyzdžiai³.

Atsižvelgiant į tai, papildytas Ataskaitos literatūros sąrašas, taip pat Ataskaitos 11 priedas (pridedamas Priedo 11 papildymas Geroji pavojingų atliekų šalinimo praktika kitose šalyse).

6. neišanalizuotas ir motyvuotai neįvertintas ilgalaikis poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai ne tik sąvartyno eksploatacijos (20 metų), bet ir tolimesniam laikotarpiui;

Ataskaitos 5.10 poskyryje „Apibendrinimas ir pagrindinės išvados“ pateikti apibendrinimai vadovaujantis poveikio aplinkai vertinimo proceso metu atliktų tyrimų,

³ Detalesnę informaciją apie ataskaitą galima rasti:
http://ec.europa.eu/environment/waste/landfill_index.htm

modeliavimų, ekspertinių vertinimų rezultatais. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno, pavojingų atliekų deginimo įrenginio bei potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės veiklą, o taip pat ir suminis, integruotas visų trijų veiklų poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai reikšmingo neigiamo poveikio, lyginant su esama situacija, nesukuria.

Ataskaitos 5.10.2 poskyris (177 psl.) papildytas šiuo tekstu: „Kaip minėta (5.5.2. poskyryje), teisės aktais nustatytos aplinkos oro užterštumo ribinės vertės, taip pat nuotekų DLK yra mokslinėmis žiniomis pagrįstas užterštumo lygis, nustatytas siekiant išvengti, užkirsti kelią ir sumažinti kenksmingą poveikį žmogaus sveikatai ir/ar aplinkai, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laiką, o pasiekus neturi būti viršijamas. Šios ribinės vertės, remiantis poveikio aplinkai vertinimo proceso metu atliktų tyrimų, modeliavimų, ekspertinių vertinimų rezultatais, nėra viršijamos, todėl akumuliacinio, kaupiamojo poveikio nesukuria, PŪV vieta nutolusi gyvenamųjų teritorijų atžvilgiu, atsižvelgiant į tai, reikšmingo ilgalaikio neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai PAS, PAD bei PPA aikštelės veiklų metu, o taip pat ir PAS priežiūros po uždarymo, t. y. tolimesniame laikotarpyje nenumatoma. Pažymėtina, kad veiklos metu turi būti vykdomas atitinkamai teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas ir vykdomas ūkio subjekto monitoringas, esant ekstremalių situacijų atvejams turi būti vadovaujamas patvirtintu ekstremalių situacijų valdymo planu.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Aplinkos apsaugos įstatymu, „<...> asmenys, vykduantys ūkinę veiklą, (toliau – ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, o padariusieji žalos privalo atkurti aplinkos būklę, esant galimybei, iki pirminės būklės, buvusios iki žalos aplinkai atsiradimo, ir atlyginti visus nuostolius.““

7. Ataskaitoje pripažįstama, kad ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje galimi tam tikri netikslumai, todėl pateikta išvada „Numatoma, kad planuojamos ūkinės veiklos sąlygota tarša neigiamos įtakos visuomenės sveikatai neturės “ - nėra įtikinama;

Pažymėtina, kad vadovaujantis Įstatymu, poveikio aplinkai vertinimo, bei poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinėmis rekomendacijomis, Ataskaitoje turi būti pateikta informacija apie techninio ar praktinio pobūdžio problemas. Šios įvardintos ir, iš esmės, susijusios su statistine informacija, kurios dalis yra 2010 m., pažymėtina, kad vertinimo metu

tai yra naujausi ir patikimi aprobuoti duomenys. Natūralu, kad vertinant realią situaciją, galimi neatitikimai su statistiniais duomenimis.

Ataskaitoje pateikti techniniai aspektai yra be paklaidų, tikslūs, todėl vertinant bendrą visumą, Ataskaitoje įvardintos techninio ar praktinio pobūdžio problemos, netikslumai reikšmingos įtakos poveikio aplinkai vertinimo rezultatams neturi.

8. neatsižvelgta į Programai teiktą pasiūlymą atlikti esamus foninius oro užterštumo tyrimus planuojamoje vietovėje;

Pažymėtina, kad šis klausimas buvo nagrinėtas Šiaulių m. savivaldybės administracijai adresuotuose UAB „AF-Consult“ 2013 m. lapkričio 21 d. rašte Nr. 21/11/13-R3 ir 2013-12-12 rašte Nr. 11/12/13-R2 Dėl UAB „Toksika“ poveikio aplinkai vertinimo programos. PAV proceso metu PŪV vertinta pagal Aplinkos apsaugos agentūros 2014-04-04 raštu Nr. (2.6)-A4-1369 patvirtintą PAV programą. Pažymėtina, kad foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimas ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti nustatytas Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. AV-112 „Dėl foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų patvirtinimo“. Atliekant aplinkos oro taršos modeliavimą, buvo vadovaujama Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento 2013-10-15 raštu Nr. (4)-SR-S2512(6.19) „Dėl aplinkos oro teršalų foninių koncentracijų“.

9. Programoje prašėme numatyti ir Ataskaitoje išnagrinėti Šiaulių miesto valstybinio oro kokybės monitoringo tyrimų stotyje matuojamų teršalų sąrašo papildymą, įvertinant pavojingų atliekų sąvartyno eksploatavimo ir pavojingų atliekų deginimo įrenginio išmetamus teršalus. Į pasiūlymą neatsižvelgta, Ataskaitoje neanalizuota.

Pažymėtina, kad šis klausimas buvo nagrinėtas Šiaulių m. savivaldybės administracijai adresuotuose UAB „AF-Consult“ 2013-12-12 rašte Nr. 11/12/13-R2 Dėl UAB „Toksika“ poveikio aplinkai vertinimo programos. PAV proceso metu PŪV vertinta pagal Aplinkos apsaugos agentūros 2014-04-04 raštu Nr. (2.6)-A4-1369 patvirtintą PAV programą.

Klausimas dėl Valstybinio oro kokybės monitoringo tyrimų stotyje matuojamų teršalų sąrašo papildymo, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, nėra Ataskaitos rengėjo

kompetencija ir nenumatytas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo proceso apimtyje, todėl Ataskaitoje nenagrinėjamas. Valstybinį aplinkos monitoringą organizuoja Aplinkos ministerija, jį vykdo Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos, Žemės ūkio ministerija, ar jos įgaliotos institucijos, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kitos valstybės institucijos, kaip tai nustatyta Aplinkos monitoringo įstatymo (Žin., 1997, Nr. 112-2824) nuostatose.

Vadovaudamiesi Įstatymo 9 str. 5 punktu, vertinimo subjektui teikiame atsakymus ir papildymus pagal pateiktas pastabas, prašome pagal kompetenciją pateikti motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Maloniai prašome išvadas siųsti el. p. viktorija.podgaiskyte@afconsult.com.

Aplinkosaugos konsultantė

Viktorija Podgaiskytė

GEROJI PAVOJINGŲ ATLIEKŲ ŠALINIMO PRAKTIKA ES ŠALYSE

Gerosios praktikos pavyzdžiai pateikti pagal 2009 m. Europos Komisijos ataskaitą¹.

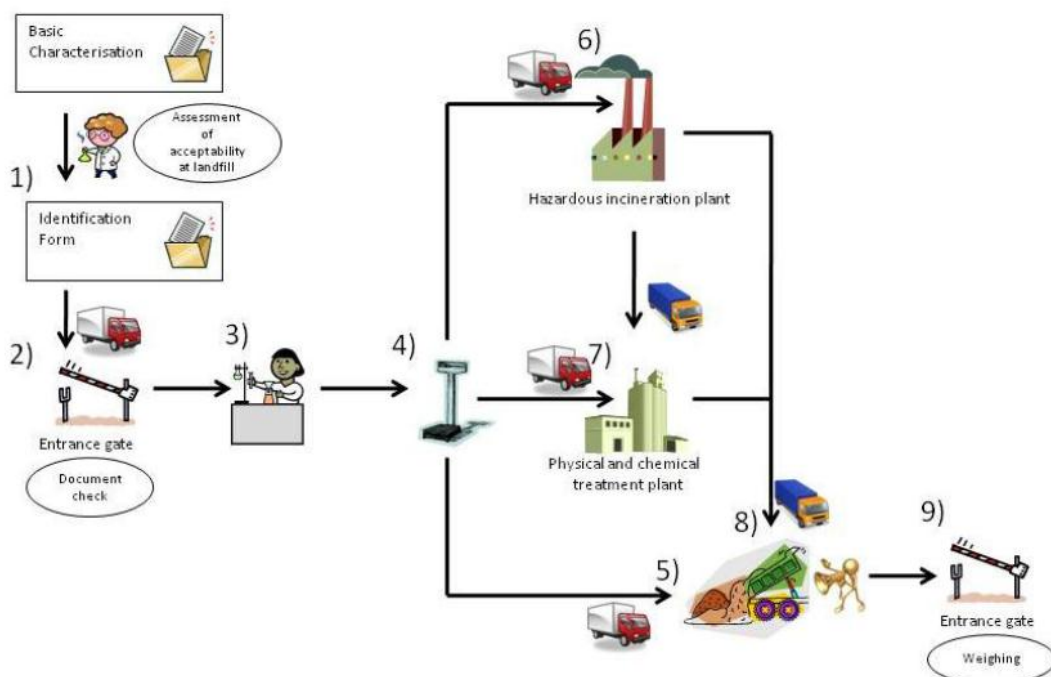
Indaver pavojingų atliekų sąvartynas (C klasė) Antverpene, **Belgija**. Sąvartynas pradėtas eksploatuoti 1987 m. sąvartyną sudaro 3 skirtingos sekcijos: 1 sekcija uždaryta 2009 m. liepą dėl atliekų sąvartynų direktyvos įsigaliojimo. Sąvartynas užima apie 11 ha, iš kurių 3 ha yra jau uždaryto sąvartyno. Bendras sąvartyno pajėgumas – 2.700.000 m³, kurio, studijos duomenimis, užpildyta 50 %. Sąvartyną numatoma eksploatuoti iki 2020 m.

Pav.1. Pavojingų atliekų sąvartynas, Indaver, Antverpenas (Belgija) (Šaltinis:European commission, 2009)

Tai integruotas atliekų tvarkymo įrenginys, kuriame yra aukštos temperatūros deginimo krosnis, fizikinis-cheminis atliekų apdorojimas ir pavojingų atliekų sąvartynas. Į sąvartyną priimamos tiek atliekų tvarkymo procesų metu susidariusios atliekos, tiek atliekos iš kitų pramonės įmonių. Kitų pramonės įmonių atliekos sudaro apie trečdalį į sąvartyną priamamų atliekų. Kitą atliekų dalį sudaro: 70 % atliekos iš fizikinio-cheminio atliekų apdorojimo procesų (iš jų 30 % skirtingi pelenai iš pavojingų atliekų deginimo įrenginio), taip pat į sąvartyną priimamos asbesto atliekos. Atliekų priėmimo schema pateikta Pav. 2.

¹ European Commission, 2009. Assessing legal compliance with and implementation of the waste acceptance criteria and procedures by the EU-15. Final report. Brussel. 65 p.

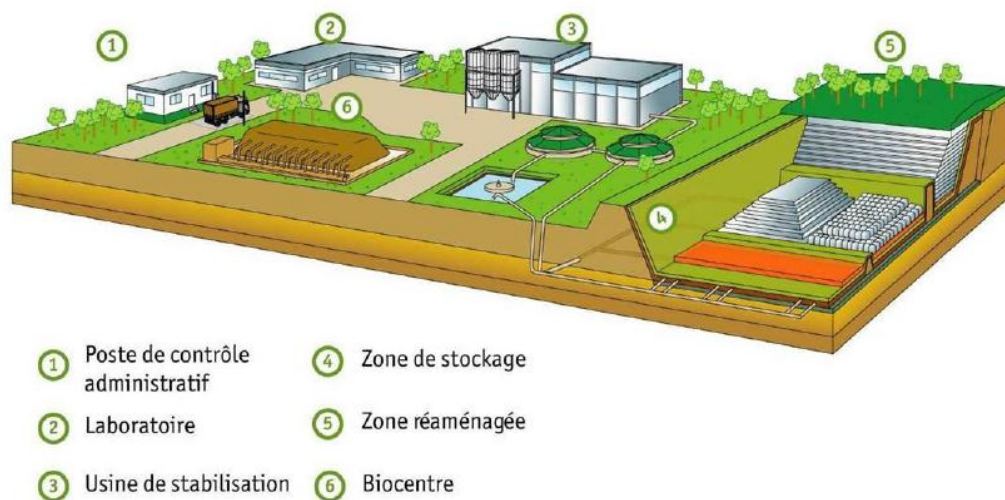
PAV. 2. Supaprastinta atliekų priėmimo į sąvartyną procedūrų schema (Šaltinis:European commission, 2009)

Prancūzijoje apie 80 % atliekų tvarkytojų priklauso Prancūzų profesinei atliekų tvarkytojų sąjungai (French Trade Union of waste management organisation - FNADE). Šie sutvarko apie 85 mln t/m atliekų. FNADE valdo 200 B klasės (nepavojingų atliekų) sąvartynų, 75 A klasės sąvartynus ir visus šalyje esančius 14 C klasės (pavojingų atliekų) sąvartynus. Pavojingų atliekų sąvartynuose per metus sutvarkoma 1,1 mln. t. atliekų.

Villeparisis pavojingų atliekų sąvartynas (C klasė) yra apie 25 km nuo Paryžiaus. Sąvartynas pradėtas eksploatuoti 1977 m. 1979 m. tapo C klasės (pavojingų atliekų sąvartynu), nuo 1995 m. taip pat pradėjo veikti ir atliekų stabilizavimo įrenginiai. Sąvartyno teritorija užima 43 ha. Maksimalus leistinas tonažas per metus 600.000 t įskaitant 200.000 t skirtų stabilizuoti (Pav. 5), 250.000 t tiesioginiam šalinimui į sąvartyną ir 200.000 t užteršto grunto biologiniam apdorojimui.

Pagrindinės šalinamos atliekų rūšys yra komunalinių kietųjų atliekų deginimo pelenai iš Paryžiaus miesto, metalurgijos pramonės atliekos, dumblas iš nuotekų valymo įrenginių, mineralinės liekanos iš chemijos pramonės ir užterštas dirvožemis ir dumblas. Papildomai šalinti priimamos ir asbesto atliekos.

Sąvartyno teritorijoje yra dujų surinkimo sistema senojoje uždarytoje sekcijoje, kur buvo šalinamos atliekos, turinčios organikos (300-400 m³/h). Dėl žemo metano lygio dujos negaminamos, bet sudeginamos. C klasės (pavojingų atliekų sąvartyno sekcijoje dujos nesusidaro. Filtratas ir paviršinės nuotekos nesurenkamos, naudojamos stabilizavimo procese. Kritulių vanduo po kontrolės proceso išleidžiamas į aplinką. Stabilizuotos asbesto atliekos šalinamos didmaišiuose (Pav. 4). Atliekų priėmimo schema pateikta Pav. 6.

PAV. 3. Villeparisis (Prancūzija) sąvartyno schema ((Šaltinis:European commission, 2009)

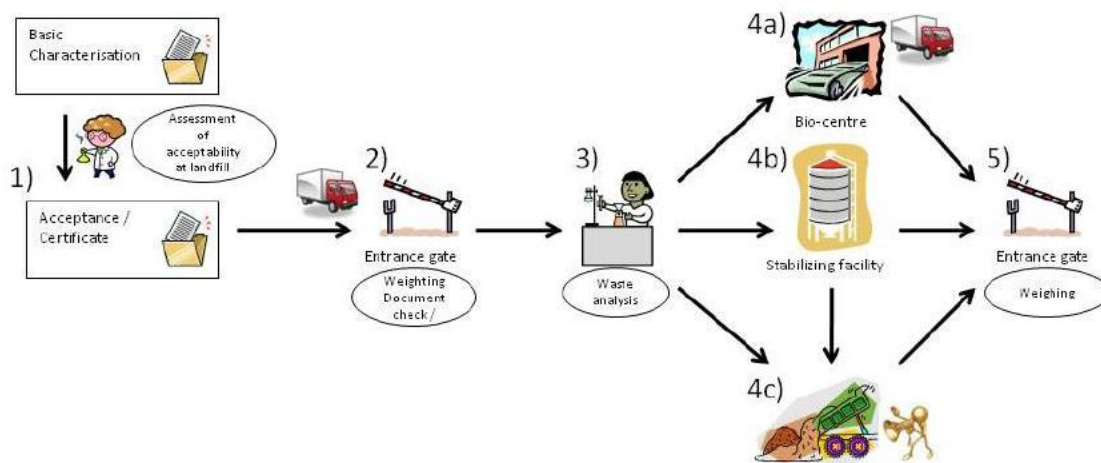
(1. Administracinis /kontrolės postas; 2. Laboratorija; 3. Stabilizavimo įrenginiai; 4. Sandėliavimo aikštelė; 5. Sąvartyno aikštelė; 6. Biocentras-užteršto grunto valykla)

Pav. 4. Asbesto atliekų šalinimas ((Šaltinis:European commission, 2009)

Pav. 5. Stabilizavimo aikštelė ((Šaltinis:European commission, 2009)

Pav. 6. Atliekų priėmimo procedūros ((Šaltinis:European commission, 2009)

Informacija apie atliekų tipą, kiekius, priėmimo datas, vietą sąvartyne yra kaupiama sąvartyno eksploatacijos periodu ir 30 m. priežiūros po uždarymo metu.

Detalesnė informacija apie Studijos metu nagrinėjamas šalis ir atliekų tvarkytojus priinama Europos Komisijos interneto tinklapyje <http://>

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai,
tel. (8 41) 59 62 00, faks. (8 41) 52 41 15, el. p. rastine@siauliai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188771865

UAB „AF-Consult“
Lvovo g. 25
09320 Vilnius

2014-09-15 Nr. 5-1900-11
[2014-08-29 Nr. 29/08/14-R1

DĖL UAB TOKSIKA POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Teikiame pastabas į 2014-09-01 gautus atsakymus:

1. Neatsižvelgta į pastabą papildyti ūkio subjekto aplinkos monitoringo programą aplinkos kokybės stebėseną pavojingų atliekų deginimo (toliau – PAD) įrenginio eksploatavimo metu daromu poveikiu aplinkai (stebėjimu, vertinimu ir prognoze). Tai reikalinga išmetamų į aplinką teršalų (sausų ir šlapių iškritų) kaupimosi aplinkos komponentuose, biotoje, dirvožemyje vertinimui. Patvarių organinių junginių žalingas poveikis gali prasidėti susikaupus iki kritinės koncentracijos po kelių eksploatavimo metų.

2. Neatsižvelgta į pastabą dėl esamos foninės taršos. PAD įrenginio išmetamų teršalų poveikio įvertinimui tikslinga išmatuoti esamą foninę šių teršalų koncentraciją aplinkos ore, dirvožemyje, vandenyje, augaluose artimiausioje gyvenamoje aplinkoje, Šiaulių miesto prieigose, įmonės SAZ ribose. Gautas vertes naudoti PAV ataskaitoje, kaip foninį aplinkos užterštumą, nes šioje PAV ataskaitoje daugelio kenksmingų teršalų koncentracija prilyginama nuliui, todėl reali situacija nėra aiški.

3. Neatsižvelgta į pasiūlymą PAD įrenginio išmetamų į aplinkos orą teršalų poveikio aplinkos oro kokybei stebėseną vykdyti ir Šiaulių mieste.

4. Neatsižvelgta į mūsų pasiūlymą valandinio našumo didinimo klausimą nagrinėti tik turint patikimus PAD įrenginio eksploatacijos techninius-ekonominius ir poveikio aplinkai vertinimo rezultatus.

5. Pateiktame atsakyme nurodyta: „Neatitiktines sąlygas nustato įrangos gamintojas, šiuo metu šios sąlygos nėra žinomos ...“, tačiau nepaaiškinta, kodėl tokios sąlygos gamintojo nėra nustatytos.

6. Nepagrįsti atsakymai dėl poveikio atskiriems aplinkos komponentams, pvz. dirvožemiui. Atsakyme Nr. 29/08/14-R1 į 3 pastabą rašoma, kad: „...teršalų akumuliacijos dirvožemyje nebus.“ Ataskaitoje neradome ši teiginį įrodančios informacijos (analizės, duomenų), todėl reali situacija nežinoma.

7. Visuomenė, tarybos nariai nuolat prašo Šiaulių miesto savivaldybės administracijos suteikti informaciją ir pateikti atsakymus į jų keliamus klausimus dėl UAB „Toksika“ veiklos.

Atsižvelgdami į aukščiau išdėstytus argumentus manome, kad atsakymai dėl UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos yra neišsamūs ir nepakankami, siekiant tinkamai įvertinti ūkinės veiklos poveikį.

PRIDEDAMA. 2014-09-05 raštas. 3 lapai.

L. e. Savivaldybės administracijos
direktoriaus pareigas

Algimantas Beinoravičius

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS
Romaldas Šemeta, (8-41) 50 05 25

ŠIAULIŲ MIESTO TARYBOS NARYS

AURIMAS NAUSĖDA

El. PAŠTAS: NAURIMAS@GMAIL.COM

PRAŠYMAS IR PASIŪLYMAS ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUI DĖL „TOKSIKA“ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

ŠIAULIAI

2014-09-05

Vadovaudamasis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 4 straipsniu, 6 straipsniu, 9 straipsniu teikiu papildomas pastabas pagal UAB „AF-Consult“ 2014 metų raštą Nr. 29/08/14-R3 Tarybos nariui Aurimui Nausėdai ir 2014 metų rugpjūčio 29 dienos raštą Šiaulių miesto savivaldybės administracijai:

1. Įvertinant pirmą atsakymą, kuriame rašoma, kad teisės aktai neriboja ir nedraudžia pavojingų atliekų deginimą „Toksika“ Pavojingų atliekų deginimo įrenginyje (toliau PADI) galima teigti, kad paminėtas atsakymas yra neišsamus.

Pažymėtina, kad PADI buvo suprojektuotas, pastatytas laikantis ES paramos naudojimo lėšų teisinės tvarkos. Atkreiptinas dėmesys, kad nepavojingų atliekų deginimą pavojingų atliekų deginimo įrenginiuose penkerių metų po šio projekto baigimo laiko riboja, draudžia specifinės taisyklės ("Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės"), kuriose nurodytos šios tikslios sąlygos:

- "304. Po projekto finansavimo pabaigos vadovaujantis reglamento (ES) Nr. BR 61 straipsniu turi būti užtikrintas paramos tęstinumas, t.y. projektų, kurių veiklos susijusios su investicijomis į infrastruktūrą arba gamybą, vykdytojai per 5 metus nuo projekto finansavimo pabaigos arba per valstybės pagalbos taisyklėse, jei projektui teikiama valstybės pagalba, nustatytą laikotarpį:

304.3. negali iš esmės pakeisti veiklos, kuriai buvo skirta parama, pobūdžio, tikslų arba įgyvendinimo sąlygų, jei tai pakenkia projekto tikslams."

"307. Projekto vykdytojai neįvykdžius šių Taisyklių 304 punkte nustatytų paramos tęstinumo reikalavimų, įgyvendinančioji institucija inicijuoja pažeidimo tyrimą šių Taisyklių 24 skirsnyje nustatyta tvarka, o nustatiusi pažeidimą inicijuoja išmokėtų projekto finansavimo lėšų ar jų dalies susigrąžinimą vadovaudamasi šių Taisyklių 25 straipsniu".

Nenurodant šių faktų veikiančios institucijos pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesą (Šiaulių miesto savivaldybės administracija, Šiaulių rajono administracija ir kt.) gali būti klaidinamos ir tokiu būdu yra nusižengiama šiems teisės aktams:

- Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo įstatymo 8¹ straipsnio „Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principai“ daliai, kad valstybės ir savivaldybių turtas turi būti tausojamas, nešvaistomas ir racionaliai tvarkomas ir kt.
- Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsniui, kur nurodyta, kad įstatymo nežinojimas neatleidžia nuo atsakomybės.
- Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsniui, kur nurodyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs.
- Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 10 pozicijai apie skaidrumą, 11 pozicijai apie atsakomybę už priimtus sprendimus.

2. Antrame atsakyme teigiama, kad kad maksimalaus per valandą leidžiamo deginamų atliekų kiekio padidinimas būtinas, nes PADĮ pagal projektą negali deginti žemo koloringumo pavojingų atliekų. Pažymėtina, kad PAV ataskaitoje neišnagrinėti privalomi (pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 9 straipsnį, PAV rengimo teisės aktus, kitus teisinius dokumentus) siūlomiems pakeitimams alternatyvūs variantai. Turėjo būti išnagrinėta tai, kad PADĮ pirkimo sąlygose buvo nurodytas reikalavimas suprojektuoti ir pastatyti PADĮ būtent žemo (vidutiniškai 15 Mega džaulių) koloringumo pavojingoms atliekoms deginti. Taip pat neįvertinta tai, kad pagal šiais sąlygas yra aiškiai apibrėžta, kad paaiškėjus PADĮ projekto, pastatyto įrenginio netikslumams ar neatitikimams, rangovas privalo savo sąskaita ištaisyti projektą ir/ar pastatytą PADĮ.
3. Antrame atsakyme nenurodyta, kokie buvo atlikti tyrimai, modeliavimai, ekspertiniai vertinimai. Tokiu būdu gali būti pateikiama klaidinga informacija.
4. Trečiame atsakyme pasiremiant Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis tiksliai nenurodant yra teigiama, kad ar PŪV galima leistinoje vietoje. Pažymėtina, kad pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 4 straipsnį yra aiškiai nurodyta, kad yra siekiama trijų tikslų, o ne vieno.

4 straipsnis. Poveikio aplinkai vertinimo tikslai

Poveikio aplinkai vertinimo tikslai:

1) nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai, gyvūnijai ir augalijai, dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, socialinei ekonominei aplinkai ir materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai;

2) sumažinti planuojamos ūkinės veiklos neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir kitiems šio straipsnio 1 punkte išvardytiems aplinkos komponentams arba šio poveikio išvengti;

3) nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje.

Paminėto įstatymo nuostatas būtina nurodyti PAV ataskaitoje.

Pastebiu, kad Šiaulių rajono savivaldybė 2014 metų rugpjūčio 19 dieną pateikė pastabas, kad PAV ataskaita yra nepilna, ir teikė neigiamas išvadas (dokumentas pridedamas), o Šiaulių miesto savivaldybė taip pat rugpjūčio 22 dieną pateikė panašias pastabas.

Prašau įvertinti tai, kad pagal Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 9 straipsnio aštuntą dalį Šiaulių miesto savivaldybės administracija turi teisę kreiptis į atsakingą instituciją ir poveikio aplinkai vertinimo subjektus jų kompetencijos klausimais, raštu pateikdami informaciją dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai. Tai reiškia, kad dėl didžiulių trūkumų Šiaulių miesto savivaldybės administracija turi kreiptis į atsakingą instituciją kontroliuojančią PAV procesą dėl pažeidimų. Prašau informuoti ar tai bus padaryta pasiremiant teisės aktais.

Vadovaudamasis Šiaulių miesto savivaldybės Tarybos veiklos reglamento 155 pozicija, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsniu, Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsniu, 14 straipsnio 4 dalies 8 pozicija prašau Jus informuoti el. paštu apie „Toksika“ pavojingų atliekų deginimo įrenginio Poveikio aplinkai vertinimo papildomą susitikimą skirtą Šiaulių miesto savivaldybės administracijai.

Prašau atsakymus pateikti pagal Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 14 straipsnį el. paštu taupant Savivaldybės lėšas su atsakingo asmens parašu: naurimas@gmail.com.

Pagarbiai

Aurimas Nausėda

2014 -08-27

UAB AF-Consult
Vilniaus biuras**ŠIAULIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 229, LT-76343 Šiauliai, tel. (8 41) 59 63 73, faks. (8 41) 52 54 75, el. p. info@siauliuusc.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre. kodas 191349799

UAB „AF-Consult“
Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius,
tel. 8 5 2107210
faks. 8 5 2107211

2014-08-28 Nr. 5-4184 (9.10.7) – PAVA-4
Į 2014-07-16 Nr. 16/07/14-R1

DĖL UAB „TOKSIKA“ ŠIAULIŲ FILIALO PAVOJINGŲ ATLIEKŲ SĄVARTYNO ĮRENGIMO BEI EKSPLOATAVIMO IR PAVOJINGŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮRENGINIŲ KEITIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo 1996 m. rugpjūčio 15 d. įstatymu Nr. I-1495 Šiaulių visuomenės sveikatos centras (toliau – Centras) išnagrinėjo UAB „TOKSIKA“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – PAV ataskaita), kuri gauta ir užregistruota Centre 2014-07-21, Nr. Pr (PAVA) – 6.

Planuojama ūkinė veikla (PŪV) – UAB „Toksika“ Šiaulių filialo Jurgeliškių k. Šiaulių r. pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimas.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – UAB „Toksika“ Šiaulių filialas.

Planuojamos ūkinės veiklos Poveikio aplinkai vertinimą (toliau – PAV) atlieka UAB „AF-Consult“.

Pagrindinis PAV ataskaitos tikslas – suteikti informaciją apie planuojamą ūkinę veiklą ar jos keitimą, jos vietą, pobūdį, pajėgumus ir potencialiai galimą poveikį aplinkai ir poveikio mažinimo priemonės.

UAB „Toksika“ užsakymu UAB „AF-Consult“ atlieka UAB „Toksika“ Šiaulių filialo poveikio aplinkai vertinimą šioms veikloms: pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo; esamo pavojingų atliekų deginimo įrenginio veiklos pakeitimo; esamos potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės veiklos pakeitimo

Atsižvelgiant į tai, kad visi trys atliekų tvarkymo įrenginiai yra tarpusavyje susiję ir tiesiogiai įtakoja vienas kito veiklą, taip pat atsižvelgiant į veiklos specifiką, PAV principus, konsultacijas su atsakinga institucija, šiems įrenginiams atliekamas bendras Poveikio aplinkai vertinimas vadovaujantis PAV įstatymo 7 str. 15 dalimi. PAV ataskaitoje kiekviena iš planuojamos ūkinės veiklos objektų veikla ir poveikis aplinkos komponentams nagrinėjama atskirai, taip pat vertinamas ir integruotas suminis nagrinėjamų veiklų galimas poveikis.

2003 m. buvo atliktas atliekų deginimo įrenginio ir pavojingų atliekų sąvartyno poveikio aplinkai vertinimas. Atsakingos institucijos priimta išvada, kad planuojama ūkinė veikla (pavojingų atliekų deginimo įrenginys ir pavojingų atliekų sąvartynas) galima. Kadangi per 5 metus nuo sprendimo priėmimo pavojingų atliekų sąvartynas nebuvo pradėtas statyti ir eksploatuoti, PAV įstatymo nustatyta tvarka šiam įrenginiui iš naujo atliekama PAV procedūra.

PAV ataskaita parengta pagal atsakingos institucijos – Aplinkos apsaugos agentūros 2014-04-04 patvirtintą PAV programą, rašto Nr. (2.6)-A4-1369 Dėl UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo programos tvirtinimo.

PŪV poreikis ir aktualumas: Planuojama ūkinė veikla – UAB „Toksika“ Šiaulių filialo Jurgeliškių k. 10, Šiaulių r. pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimas. Planuojamą ūkinę veiklą ir planuojamos ūkinės veiklos pakeitimus sudaro šios pagrindinės veiklos:

1. Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas bei eksploatavimas. Metinis tvarkomų atliekų kiekis 9000 t/m;

2. Pavojingų atliekų deginimo įrenginio veiklos keitimas;

3. Šiaulių regiono potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės veiklos keitimas.

Planuojamas pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas bei eksploatavimas, atliekų deginimo įrenginio bei potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės veiklos keitimas (PAV įstatymo kontekste) sudaro sąlygas kompleksiniam pavojingų atliekų tvarkymui Lietuvoje. Šio objekto veikla naudinga Lietuvos mastu, nes bus:

- sukurti pavojingų atliekų šalinimo pajėgumai šalyje;
- nagrinėjamos veiklos prisidės prie Valstybinių tikslų 2014-2020 m. atliekų tvarkymo srityje įgyvendinimo siekiant efektyvios pavojingųjų atliekų tvarkymo sistemos šalyje;
- pavojingų atliekų tvarkymas koncentruojasi vienoje vietoje, tai leidžia efektyviai išnaudoti esamą infrastruktūrą ir sumažinti pavojingų atliekų naudojimo ir šalinimo kaštus, taip pat ir poveikį aplinkai, lyginant su situacija, jeigu pavojingų atliekų tvarkymo objektai būtų išsklaidyti.

Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Planuojamą ūkinę veiklą ir planuojamos ūkinės veiklos pakeitimus sudaro šios pagrindinės veiklos:

1. Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas bei eksploatavimas. Metinis tvarkomų atliekų kiekis 9000 t/m.

2. Pavojingų atliekų deginimo įrenginio veiklos keitimas:

- pavojingų atliekų, sudeginamų per 1 val., kiekio padidinimas;
- atliekų naudojimo būdo R1 (naudojimas kurui arba kitais būdais energijai gauti) įteisinimas;

- pavojingų (ir dalies nepavojingų) atliekų, leidžiamų deginti sąrašo išplėtimas;

- pavojingų atliekų paruošimo deginimui baro įrengimas.

3. Šiaulių regiono potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės veiklos keitimas:

- našumo didinimas siekiant tvarkyti daugiau nei 10 t/d pavojingų atliekų;
- tvarkomų atliekų sąrašo išplėtimas, įtraukiant žmonių ar gyvūnų sveikatos priežiūros ir (arba) su ja susijusių mokslinių tyrimų atliekas;
- potencialiai pavojingų atliekų, susidariusių ne Šiaulių ir Telšių apskričių teritorijose priėmimas, t. y. potencialiai pavojingų atliekų priėmimas iš visų Lietuvos regionų.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta – UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų tvarkymo teritorija Jurgeliškių kaime, Šiaulių rajone. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo teritorijoje yra PPA aikštelė ir PAD įrenginys (šiuo metu neeksploatuojamas). Privažiavimas į teritoriją yra iš kelio Šiauliai – Gruzdžiai. Filiale esantys pastatai yra UAB „Toksika“ Kuro g. 15, Vilnius, nuosavybė.

Nagrinėjama teritorija yra šiaurinėje Lietuvos dalyje, Šiaulių rajono savivaldybėje, apie 8 km nuo Šiaulių m. šiaurės vakarų kryptimi, 5 km nuo Verbūnų miestelio (Šiaulių r.) rytų kryptimi. 2013 m. pradžioje, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Šiaulių m. gyveno 106.470 gyventojai. Artimiausi gyvenamieji namai yra maždaug už 2 km rytų kryptimi.

Žemės sklypas, kuriame vykdoma esama ir dalis planuojamos ūkinės veiklos, užima 10,3382 ha ir yra LR nuosavybė. UAB „Toksika“ ši žemės sklypą yra išsinuomojusi 99 metams, t. y. iki 2097-12-23.

Vietovės infrastruktūra. Šiuo metu UAB „Toksika“ Šiaulių filialo teritorijoje vykdoma pavojingų atliekų tvarkymo veikla ir įrengta visa tam reikalinga infrastruktūra. Vanduo tiekiamas iš UAB „Šiaulių vandenys“ nuotekų valymo įrenginių gręžinio, buitinės ir gamybinės nuotekos išleidžiamos į greta esančius Šiaulių miesto valymo įrenginius. Paviršinės nuotekos nuo teršiamos teritorijos dalies surenkamos ir valomos vietiniuose valymo įrenginiuose. Į teritoriją atvesta elektros tiekimo linija. Įmonės teritorija aptverta tvora, įrengtas privažiavimo kelias, teritorijos perimetru iškasti apsauginiai grioviai. Privažiavimo kelias iki teritorijos – su kietąja danga. Privažiavimas į

teritoriją yra iš kelio Šiauliai – Gruzdziai. Įmonės kogeneracinė elektrinė (PAD įrenginys) prijungtas prie elektros perdavimo sistemos operatoriaus AB LESTO eksploatuojamų perdavimo tinklų.

Gretimų įmonių apibūdinimas. Jurgeliškių (buv. Aukštakių) koncentruota pramoninė teritorija – vietovė, kurioje vyrauja aplinkos apsaugos infrastruktūros objektai – UAB „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ Šiaulių regiono Aukštakių nepavojingų atliekų sąvartynas, UAB „Šiaulių vandenys“ Aukštakių valymo įrenginiai, AB „Specializuotas transportas“, uždarytas odų ir pramonės skystų atliekų sąvartynas. Pietinėje, vakarinėje pusėje nuo teritorijos vyrauja valstybiniai miškai. Rytų pusėje įmonės teritorija ribojasi su Šiaulių regiono nepavojingų atliekų atliekų sąvartynu ir miškais. Į pietryčius nuo teritorijos – UAB „Šiaulių vandenys“ vandenvalos įrenginių teritorija. Į pietvakarius nuo aikštelės, apie 1 km atstumu, yra UAB „Šiaulių vandenys“ nuotekų valymo įrenginių arteziniai gręžiniai, šie į PAD įrenginio 1000 m. sanitarinę apsaugos zoną nepatenka. Kitoje kelio pusėje ties UAB „Šiaulių vandenys“ yra uždarytas odų ir pramonės skystų atliekų sąvartynas, taip pat neeksploatuojamas maisto pramonės atliekų sąvartynas. AB „Specializuotas transportas“ atliekų tvarkymo įrenginys numatyti buvusioje LR Krašto apsaugos ministerijos motorizuoto pėstininkų bataliono teritorijoje.

Ūkinės veiklos vykdymo trukmė: Pavojingų atliekų šalinimo įrenginio – pavojingų atliekų sąvartyno eksploatavimo laikotarpis – 20 metų. Pavojingų atliekų sąvartynas planuojamas įrengti ir eksploatuoti 2 etapais. Antrojo etapo metu sąvartynas planuojamas įrengti 10,86 ha ploto teritorijoje, kuri su esama teritorija ribojasi šiaurinėje pusėje. Pavojingų atliekų deginimo įrenginio eksploatavimo trukmė – 20 metų. PAV proceso metu nagrinėjami PAD veiklos pakeitimai numatomi įgyvendinti 5 metų laikotarpyje. Potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės veikla neribota. Nagrinėjami PPA aikštelės veiklos pakeitimai numatomi įgyvendinti 5 metų laikotarpyje, atsižvelgiant į kitų įrenginių veiklos pakeitimų įgyvendinimą.

Sanitarinė apsaugos zona: Šiuo metu UAB „Toksika“ Šiaulių filialo teritorijos detaliuoju planu nustatyta normatyvinė sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ), kurioje gyventojų nėra. Artimiausi gyvenamieji namai yra maždaug už 2 km rytų kryptimi. Pavojingų atliekų deginimo įrenginio SAZ riba – 1000 m. Planuojamo pavojingų atliekų sąvartyno ir esamų statinių SAZ riba – 500 m. Nagrinėjamo pavojingų atliekų sąvartyno SAZ patenka į esamą PAD įrenginio 1000 m. SAZ.

PAV ataskaita siūloma planuojamai ūkinei veiklai palikti esamą sanitarinę apsaugos zoną taikoma PAD įrenginiui – 1000 m.

Pavojingų atliekų sąvartynas ir Pavojingų atliekų deginimo įrenginys: 2003 m. buvo atliktas atliekų deginimo įrenginio ir pavojingų atliekų sąvartyno poveikio aplinkai vertinimas. Atsakingos institucijos priimta išvada, kad planuojama ūkinė veikla (pavojingų atliekų deginimo įrenginys ir pavojingų atliekų sąvartynas) galima. Kadangi per 5 metus nuo sprendimo priėmimo pavojingų atliekų sąvartynas nebuvo pradėtas statyti ir eksploatuoti, PAV įstatymo nustatyta tvarka šiam įrenginiui iš naujo atliekama PAV procedūra. Šiaulių RAAD 2010 m. (paskutinį kartą koreguotas 2012-02-20) UAB „Toksika“ pavojingų atliekų deginimo įrenginiui išdavė TIPK leidimą Nr. 88. Šiuo metu vyksta PAD įrenginio paleidimo – derinimo darbai.

PAS techninis projektas parengtas 2008 m. Šiuo metu vykdomi statybos darbai, rengiamas PAS (1 etapo) darbo projektas, planuojama sąvartyno eksploatacijos pradžia 2014 m. Veiklai vykdyti, prieš pradedant eksploataciją, turi būti gautas atsakingos institucijos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių bei TIPK leidimas teisės aktų nustatyta tvarka.

PAV ataskaitoje vertinamas šių UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų deginimo įrenginio veiklos keitimų poveikis aplinkai:

- pavojingų atliekų, sudeginamų per 1 val., kiekio padidinimas;
- atliekų naudojimo būdo R1 (naudojimas kurui arba kitais būdais energijai gauti) įteisinimas;
- pavojingų (ir dalies nepavojingų) atliekų, leidžiamų deginti sąrašo išplėtimas;
- pavojingų atliekų paruošimo deginimui baro įrengimas.

Kaminas yra 30 m aukščio ir 700 mm skersmens. Nuolat atliekami išmetamų teršalų tyrimai: CO, CO₂, NO_x, O₂, HCL, SO₂, BOA, dulkių, temperatūros, vandens garų slėgis; slėgio ir tūrio apkrovos.

Potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelė: PPA aikštelėje Jurgeliškių k. 10, Šiaulių rajone veikla vykdoma ilgiau nei 10 metų. Šiaulių RAAD 2005 m. (paskutinį kartą koreguotas 2011-

07-11) išduotas TIPK leidimas Nr. 44. Poveikio aplinkai vertinimo metu nagrinėjamas PPA aikštelės našumo didinimas siekiant tvarkyti daugiau nei 10 t/d pavojingų atliekų, numatant medicininių atliekų tvarkymą ir potencialiai pavojingų atliekų, susidariusių Lietuvoje, priėmimą. Potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės našumo didinimas planuojamas siekiant užtikrinti pavojingų atliekų sąvartyno ir pavojingų atliekų deginimo įrenginio apkrovimus.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas atliekamas siekiant nustatyti ir įteisinti planuojamo objekto sanitarinę apsaugos zoną. Institucijoms pritarus siūlomai SAZ ribai, ji bus nustatoma rengiant teritorijų planavimo dokumentą (PAS 2 etapas) ir /arba registruojama Teritorijų planavimo dokumentų registre teisės aktų nustatyta tvarka.

Prognozuojama, kad sąvartyne bus šalinama apie 9000 t/m pavojingų atliekų.

Vidutinė sąvartyne šalinamų atliekų tūrio masė bus apie 1,4 t/m³. Sąvartynas planuojamas įrengti ir eksploatuoti 2 etapais. Bendras preliminarus planuojamas šalinti atliekų kiekis sąvartyno eksploatacijos metu – 180.000 t.

Preliminarus planuojamų sąvartyno sekcijų skaičius ir dydis (*Šaltinis: Techninis projektas*):

Etapas	Sekcijų skaičius	Sąvartyno sekcijų dydis (m)	Preliminarus atliekų kiekis etape (t)
1	4	20 x 100	48.000
2	11	20 x 100	132.000
Iš viso:	15		180.000

Sąvartyne gali būti šalinamos tik tos pavojingos atliekos, kurios negali būti kitaip panaudojamos arba deginamos. Radioaktyvios medžiagos į pavojingų atliekų sąvartyną nepriimamos ir negali būti laidojamos. Sąvartyne planuojama šalinti Lietuvos teritorijoje susidariusias pavojingas atliekas. Įrenginio eksploatavimo laikotarpis – 20 m.

Pavojingų atliekų sąvartyne šalintinų pavojingų atliekų rūšys (*Šaltinis: Techninis projektas*):

Numatomų šalinti atliekų rūšys	Prognozė 1 (t/m)
Chemiškai aktyvios atliekos po pirminio apdorojimo	400
Gyvsidabrio junginiais užterštos atliekos	50
Atliekos, turinčios kitų sunkiųjų metalų (tarp jų – galvaninis dumbblas ir odų pramonės atliekos)	1950
Įvairios mišrios atliekos	200
Deginimo pelenai ir šlakas iš pavojingų atliekų deginimo įrenginio ir kitų procesų	8.000
Užterštas gruntas ir gruntas po biologinio valymo atliekų perdengimui	2.400
Bendras šalinamų atliekų kiekis neturi viršyti:	9.000

Šiuo metu PAD įrenginys pastatytas, išduotas TIPK leidimas Nr. 88, kuriame nurodyti aplinkosauginiai ir kiti reikalavimai, tačiau įrenginys eksploatacijai neperduotas. Nuo 2011 m. vyko pastatyto PAD įrenginio nepriklausomų ekspertų vertinimai, Rangovo, Užsakovo ir kitų susijusių asmenų veiksmai siekiant įvertinti/nustatyti pavojingų atliekų deginimo įrenginio trūkumus bei neatitikimus Pirkimo sąlygoms. Periodiškai buvo atliekami bandomieji įrenginio paleidimai, siekiant įvertinti atitikimą jam keliamiems reikalavimams. 2014 m. gegužės mėn. 19 d. buvo pasirašytas Statybos užbaigimo aktas Nr. SUA-60-140519-00072 (2014-05-19).

Duomenys apie gaminius (produkciją) PAD įrenginio veiklos metu (*Šaltinis: TIPK Nr. 88*)

Pavadinimas (asortimentas)	Mato vnt., t, m ³ , vnt. ir kt.	Kiekis per metus
Pavojingų atliekų deginimas	t	8.000
Elektros energijos gamyba	647,65	4.727.845
Šiluminė energija (panaudojama)	60	259.200

Planuojamas sudeginamų atliekų per 1 val. kiekio padidinimas: TIPK leidime nustatytas leidžiamas sudeginti maksimalus tokių atliekų kiekis yra 1100 kg/val. Planuojamas sudeginamų atliekų per 1 val. kiekio padidinimas nuo 1100 kg/val. iki 1200 kg/val., nekeičiant metinio sudeginamų atliekų kiekio (8.000 t/m). Elektros energija bus tiekama į elektros perdavimo sistemą, šiluminė energija naudojama pastabų šildymui šaltojo sezono metu. Padidinus deginamų atliekų kiekį per valandą (nedidinant suminio metinio kiekio), būtų galima deginti atliekas, kurių kaloringumas

mažesnis už projektinį, tačiau sutrumpėtų deginimo įrenginio metinis darbo laikas. Pavojingų ir dalies nepavojingų leidžiamų įrenginyje deginti atliekų sąrašo išplėtimas nereikalauja technologinių pakeitimų.

Potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelė: vykdomas pavojingų ir nepavojingų atliekų tvarkymas – atliekų ilgalaikis saugojimas, naudojimas, surinkimas, vežimas, apdorojimas. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų tvarkymo aikštelėje surinktos pavoingos atliekos yra saugiai sandėliuojamos, perdirbamas naftos produktais užterštas gruntas, valomas naftos produktais užterštas vanduo ir emulsijos, specialiai įrengtoje ilgalaikio saugojimo saugykloje pavoingos atliekos saugomos iki kol bus pradėtas eksploatuoti pavojingų atliekų deginimo įrenginys, pavojingų atliekų sąvartynas. Šiuo metu, PPA aikštelė priskiriama TIPK taisyklių 2 priedo įrenginiams, kaip tvarkanti mažiau nei 10 t/d potencialiai pavojingų atliekų. PAV ataskaitoje nagrinėjami šie Šiaulių regiono potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės planuojami veiklos pakeitimai:

- našumo didinimas siekiant tvarkyti daugiau nei 10 t/d pavojingų atliekų;
- tvarkomų atliekų sąrašo išplėtimas, įtraukiant žmonių ar gyvūnų sveikatos priežiūros ir (arba) su ja susijusių mokslinių tyrimų atliekas;
- potencialiai pavojingų atliekų, susidariusių ne Šiaulių ir Telšių apskričių teritorijose priėmimas, t. y. potencialiai pavojingų atliekų priėmimas iš visų Lietuvos regionų.

Visi trys atliekų tvarkymo įrenginiai UAB „Toksika“ Šiaulių filiale yra tarpusavyje susiję ir tiesiogiai įtakoja vienas kito veiklą. Visos atliekos, tiek skirtos deginti, tiek šalinti sąvartyne, tiek ilgalaikiam saugojimui, apdorojimui, naudojimui ir pan., planuojamos priimti į potencialiai pavojingų atliekų priėmimo aikštelę.

PPA našumas – iki 20.000 t/m. Atlikus veiklos pakeitimus, PPA aikštelė būtų priskiriama TIPK taisyklių 1 priedo įrenginiams, kaip tvarkanti daugiau nei 10 t/d. potencialiai pavojingų atliekų. Potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelėje naujų įrenginių, saugyklų neplanuojama. Šiuo metu eksploatuojamų saugyklų plotas apie 2000 m². Numatoma, kad Atliekų sąrašo 18 skyriaus atliekos bus priimančios PPA aikštelėje, ten identifikuojamos patikrinant dokumentaciją ir nukreipiamos į planuojamą pavojingų atliekų paruošimo deginimui barą, kuriame planuojama įrengti teisės aktų reikalavimus atitinkanti šių atliekų saugojimo vieta (atskirta nuo kitų atliekų, palaikoma atitinkama aplinkos temperatūra).

Numatomas prijungimas prie esamų inžinerinių tinklų: Kadangi planuojamos ūkinės veiklos numatomos veikiančiame objekte – UAB „Toksika“ Šiaulių filiale, bus maksimaliai panaudojamos jau esamos inžinerinės komunikacijos, tinklai, nuotekų sistema, atliekų atvežimo/išvežimo keliai ir kita reikalinga infrastruktūra.

Sąvartyno aptarnavimo pastatai, įrenginiai ir inžineriniai tinklai:

- keturios pavojingų atliekų laidojimo sekcijos;
- stabilizavimo baras, susidedantis iš: technologinio pastato, medžiagų talpos, požeminės 30 m³ talpos, dumblo talpos, užteršto grunto talpyklos, šlako saugyklos, užpildytų didkrepšių (didmaišių) laikino sandėliavimo aikštelės, užpildo medžiagų saugyklos.
- drenažo tinklai;
- filtrato surinkimo tinklai;
- vandentiekio tinklai;
- elektros tiekimo tinklai;
- kelio atkarpa iki stabilizavimo baro ir atliekų saugojimo sekcijų.

Nagrinėjamų PAD ir PPA aikštelės veiklių pakeitimų atveju naujų prisijungimų prie inžinerinių tinklų nenumatoma.

Paviršiniai vandenys: Moreninio priesmėlio filtracinės savybės prastos, dėl to sąlygos plisti taršai teritorijoje nepalankios. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo teritorijoje vykdoma potencialiai tarši veikla pavojaus požeminio vandens ištekliams nekelia dėl natūralių gamtinių sąlygų nagrinėjamoje teritorijoje.

Detaliojo plano projekto apimtyje numatytos vandens tiekimo, buitinių, lietaus ir filtrato nuotekų tinklų trasos tik iki technologinių aikštelių (deginimo įrenginių, pavojingų atliekų stabilizavimo, pavojingų atliekų saugojimo ir kitų) ribų. Pažymėtina, kad jos numatomos nuvesti į

esamas akumuliacines talpas, iš jų – į esamus valymo įrenginius. PPA aikštelės veiklos metu papildomų taršos šaltinių bei naujų nuotekų valymo įrenginių, lyginant su esama situacija neplanuojama.

Galimas poveikis požeminiam ir paviršiniam vandeniui ir poveikio mažinimo priemonės: Tiek po kvartero nuogulomis slūgsantis viršutinio permo, tiek giliau slūgsantys viršutinio devono sluoksnius, nuo paviršinės taršos saugo kvartero ir devono vandensparos, tad UAB „Toksika“ Šiaulių filialo teritorijoje vykdoma potencialiai tarši veikla pavojaus šių sluoksnių požeminio vandens ištekliams nekelia dėl natūralių gamtinių sąlygų nagrinėjamoje teritorijoje. Kadangi nagrinėjamos ūkinės veiklos iš esmės planuojami pakeitimai neįtakoja pokyčių vandens naudojimo ir nuotekų tvarkymo srityje, galima konstatuoti, kad PAD įrenginio ir PPA aikštelės veiklų pakeitimai potencialaus poveikio nesukuria.

Aplinkos oro tarša numatoma iš stacionarių taršos šaltinių (PAD įrenginys, esamo administracinio-buitinių patalpų pastato šildymo kieto kuro katilinės) ir mobilių oro šaltinių (lengvieji automobiliai, traktoriai, krovininiai automobiliai, autokrautuvai).

Pavojingų atliekų deginimo metu gali susidaryti anglies monoksidas, azoto oksidai, sieros dioksidas, kietosios dalelės, vandenilio chloridas, vandenilio fluoridas, bendroji organinė anglis (lakūs organiniai junginiai), vandenilio chloridas, vandenilio fluoridas, kadmio, talio ir jų junginiai, gyvsidabris ir jo junginiai, arsenas ir jo junginiai, dioksinai ir furanai, amoniakas.

Atlikus UAB „Toksika“ planuojamų ir esamų ūkinių veiklų išmetamų aplinkos oro teršalų sklaidos matematinį modeliavimą nustatyta, kad nei vieno teršalo atveju ribinės vertės ties gyvenamąja teritorija nėra viršijamos. Modeliavimas buvo atliktas kiekvienai veiklai atskirai ir visoms kartu taip pat įvertinant ir foninę taršą.

Nagrinėjamoje ūkinėje veikloje į aplinkos orą išsiskiria 5 teršalai turintys kvapą: azoto dioksidas, sieros dioksidas, vandenilio chloridas, vandenilio fluoridas ir amoniakas. Išmetamų teršalų apskaičiuotos didžiausios koncentracijos aplinkos ore buvo palygintos su jų kvapo slenkstinėmis koncentracijomis. Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore nesiekia jo slenkstinės kvapo koncentracijos, t.y. šių teršalų kvapas aplinkos ore nebus juntamas.

Poveikio sumažinimo priemonės: atliekų deginimo įrenginio degimo produktai bus valomi daugiapakopiuose valymo įrenginiuose.

Triukšmas: PUV triukšmo poveikis aplinkai buvo vertinamas atliekant mobilių ir stacionarių taršos šaltinių skleidžiamo triukšmo matematinį modeliavimą kiekvienai planuojamai ūkinei veiklai ir sumini. Pagrindiniai esami ir numatomi triukšmo šaltiniai yra pavojingų atliekų deginimo įrenginys (ventiliatorius); šakinis krautuvų deginimo įrenginyje; autokrautuvai ir ekskavatoriai pavojingų atliekų sąvartyne, sukietinimo įrenginys pavojingų atliekų sąvartyne, taip pat autotransportas, atvežantis potencialiai pavojingas atliekas į teritoriją.

Modeliavimo rezultatai parodė, kad įvertinus esamus transporto srautus ir planuojamus transporto srautus (papildomus 5 vilkikus per dieną), triukšmo lygis dienos ir vakaro metu neviršijo HN 33:2011 ribinių verčių gyvenamojoje teritorijoje ir siekė $L_{diena} -39$ dBA, $L_{vakaras} -27$ dBA, triukšmo lygis dienos ir vakaro metu neviršijo HN 33:2011 ribinių verčių už UAB „Toksika“ sklypo ribos ir siekė $L_{diena} -42$ dBA, $L_{vakaras} -31$ dBA.

Įvertinus planuojamus stacionarius triukšmo šaltinius (įskaičiuojant technologinę įrangą, parkavimo aikštelę, PUV transportą, regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną), gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad triukšmo lygis dienos, vakaro ir nakties metu neviršijo leistinų ribinių verčių ir už deginimo įrenginio SAZ ribos siekė L_{diena} ir $L_{vakaras} -42$ dBA, $L_{naktis} -21$ dBA. *Poveikio sumažinimo priemonės:* kadangi triukšmo šaltiniai ribinių verčių neviršija, iki gyvenamosios aplinkos apie 2 km, papildomos mažinimo priemonės nenumatomos.

PAV ataskaitos rengėjų pagrindinės išvados:

1. *Vanduo.* 2014 m. buvo atliktas ekogeologinis tyrimas. Tiek po kvartero nuogulomis slūgsantis viršutinio permo, tiek giliau slūgsantys viršutinio devono sluoksnius, nuo paviršinės taršos saugo kvartero ir devono vandensparos, tad UAB „Toksika“ Šiaulių filialo teritorijoje vykdoma potencialiai tarši veikla pavojaus šių sluoksnių požeminio vandens ištekliams nekelia dėl natūralių gamtinių sąlygų nagrinėjamoje teritorijoje. Poveikio mažinimo priemonės:

-Įmonėje vykdoma gaunamo ir naudojamo vandens apskaita vandens skaitikliai

-Potencialiai užterštos nuotekos tiriamos laboratoriniu būdu nustatant jų užterštumą.

-Įmonės teritorija, kurioje gali būti potencialiai paveikti paviršinės (lietaus) nuotekos yra padengta kietąja danga, suformuotas latakų ir nuotekų surinkimo tinklas. Tai sudaro sąlygas išvengti paviršinių ir požeminių vandenų taršos šių veiklų metu.

-Įmonė, esant poreikiui, turi atnaujinti techninį veiklų reglamentą veiklos nutraukimo planus, avarijų prevencijos planus, kad šie būtų aktualūs esamai situacijai ir atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus.

-Naudojami GPGB sudaro sąlygas išnaudoti visus technologinius ir valdymo sprendimus.

2. *Aplinkos oras*. Atlikus UAB „Toksika“ Šiaulių filialo planuojamų ir esamų ūkinių veiklų išmetamų aplinkos oro teršalų sklaidos matematinį modeliavimą nustatyta, kad nei vieno teršalo atveju ribinės vertės nėra viršijamos. Modeliavimas buvo atliktas kiekvienai veiklai atskirai ir visoms kartu taip pat įvertinant ir foninę taršą. PAV ataskaitoje nagrinėti teršalai turintys kvapą: azoto dioksidas, sieros dioksidas, vandenilio chloridas, vandenilio fluoridas ir amoniakas. Išmetamų teršalų apskaičiuotos didžiausios koncentracijos aplinkos ore buvo palygintos su jų kvapo slenkstinėmis koncentracijomis. Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore nesiekia jo slenkstinės kvapo koncentracijos, t. y. šių teršalų kvapas aplinkos ore nebus juntamas.

3. *Triukšmas*. Atlikus triukšmo sklaidos vertinimą, PAV rengėjas daro išvadas: Atlikus akustinio triukšmo modeliavimą esamiems transporto srautams, ekvivalentinis triukšmo lygis nuo esamų transporto srautų dienos metu (L_{diena}) sieks 39 dBA. Atlikus planuojamos ūkinės veiklos transporto ir esamo transporto suminį triukšmo sklaidos modeliavimą nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos transporto srautai dienos (L_{diena}) metu esamiems transporto srautams poveikio triukšmo lygiui neturės, transporto triukšmo lygis nepakis (nedidės) lyginant su esamu triukšmo lygiu, t.y. dominuojančiu triukšmo šaltiniu artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje išlieka esami transporto srautai. Atlikus akustinio triukšmo modeliavimą esamiems ir planuojamiems stacionariems triukšmo šaltiniams nustatyta, kad triukšmo lygis dienos, vakaro ir nakties metu neviršija leistinų ribinių verčių ir už deginimo įrenginio SAZ ribos siekė L_{diena} ir $L_{vakaras}$ - 42 dBA, L_{naktis} -21 dBA.

4. *Dirvožemis*. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo veiklų – potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo aikštelės ir pavojingų atliekų deginimo įrenginio – numatomi pakeitimai nesąlygoja dirvožemio taršos ir erozijos padidėjimo. Poveikis aplinkai dėl paviršinio dirvožemio sluoksnio nukasimo dėl pavojingų atliekų sąvartyno statybos ir eksploatavimo nereikšmingas, nes nukastas dirvožemis bus saugomas ir naudojamas sąvartyno uždengimui, numatyta teritorijos aplinkos (gerbūvio) sutvarkymo darbai.

5. *Socialinė ir ekonominė aplinka, visuomenės sveikata*. Išnagrinėjus visus galimus triukšmo bei cheminio poveikio visuomenės sveikatai aspektus, įsitikinta, kad planuojama veikla nesukels klausos susilpnėjimo gyventojams, neturės įtakos širdies – kraujagyslių ligų išsivystymui, gyventojų miego trikdymas bei dirginantis triukšmo poveikis nenumatomas. Numatoma, kad planuojamos ūkinės veiklos sąlygota tarša neigiamos įtakos visuomenės sveikatai neturės. Planuojamai ūkinei veiklai siūloma palikti esamą sanitarinę apsaugos zoną, taikomą PAD įrenginiui (1000 m).

Monitoringas: Šiuo metu UAB „Toksika“ Šiaulių filiale atliekamas su Šiaulių RAAD suderintas paviršinių vandenų, požeminių vandenų ir aplinkos oro taršos monitoringas. 2012 m. parengta ir su Šiaulių RAAD suderinta poveikio požeminiam vandeniui monitoringo programa 2012-2016 m. laikotarpiui³⁰. 2011 m. buvo parengta poveikio požeminiam vandeniui monitoringo 2007-2011 m. ataskaita³¹. „Toksika“ Šiaulių filialo įrenginių monitoringo programa apėmė keturis stebėjimo gręžinius. 2010 m. parengta ir su atsakinga institucija (Šiaulių RAAD) suderinta pavojingų atliekų deginimo įrenginio aplinkos monitoringo programa. Programa apėmė: technologinių procesų monitoringą, taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringą, poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringą, poveikio požeminiam vandeniui monitoringą.

Pagal 2012 atliktų tyrimų rezultatus, vadovaujantis Monitoringo nuostatų 8.1 punktu, UAB „Toksika“ Šiaulių filialo PAD įrengimui neprivalomi nuolatiniai ir nenuolatiniai teršalų aplinkos ore matavimai, nes į aplinkos orą išmetamų teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal ES kriterijus, koncentracija apskaičiuota modeliavimo būdu (be foninio aplinkos užterštumo), neviršija siektinos vertės, patvirtintos įsakymu Nr. D1 153/V-24634 . Poveikio aplinkos kokybei (poveikio

aplinkai) monitoringo būtinumo įvertinimo (Šaltinis: Poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringo būtinumo įvertinimas. UAB „Cowi“, 2012) rezultatai: teršalų pavojingumo rodiklių skaičiavimo rezultatai, teršalų kategorijos nustatymo rezultatai, suskaičiuotos koncentracijos ir siektinos vertės palyginimas PAV ataskaitoje pateikti. Periodiniai į orą bei vandenį išmetamų teršalų matavimai atliekami pagal Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų 3 priedo 1 ir 2 punktuose nustatytus reikalavimus.

PAV programa įstatymų nustatyta tvarka buvo suderinta su PAV subjektais ir 2014-04-04 patvirtinta LR AM Aplinkos apsaugos agentūros prie LR AM raštu Nr. (2.6)-A4-1369.

Atlikus PAD įrenginio veiklos keitimo poveikio aplinkai vertinimą turi būti atnaujintas TIPK leidimas teisės aktų nustatyta tvarka.

Šiaulių Visuomenės sveikatos centras, išnagrinėjęs UAB „TOKSIKA“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo PAV ataskaitą, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai bei planuojamos ūkinės veiklos galimybei pasirinktoje vietoje pritaria.

Direktoriaus pavaduotoja
laikinais vykdanti direktoriaus funkcijas

Janina Tamošiūnienė

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, faks. (8 5) 272 2572, el. p. vstt@vstt.lt <http://www.vstt.lt>,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

UAB „AF-Consult“
Lvovo 25,
LT-09320 Vilnius

2014-08-13
į 2014-07-16

Nr. (4)-V3-²⁰⁵⁵ (7.21)
Nr. 16/07/14-R1

DĖL UAB „TOKSIKA“ ŠIAULIŲ FILIALO PAVOJINGŲ ATLIEKŲ SĄVARTYNO ĮRENGIMO BEI EKSPLOATAVIMO IR PAVOJINGŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮRENGINIŲ KEITIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) pagal kompetenciją Natura 2000 ir nacionalinių saugomų teritorijų ir jose saugomų gamtinių vertybių aspektu išnagrinėjo pateiktą UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimo bei eksploatavimo ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitą.

Tarnyba pritaria PAV ataskaitos kokybei ir neprieštarauja, kad būtų įgyvendinamas planuojamas UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas bei eksploatavimas ir pavojingų atliekų tvarkymo įrenginių keitimas.

Direktorė

Rūta Lapinskienė